

שאלוני בחינות בהלכות איסור והיתר

מתעדכנים שלוש פעמים בשנה
כחודש אחרי מועדי הבחינות

עדכון אחרון: תמוז תש"ע

להלן שאלונים של בחינות ההסמכה של הרה"ר החל מתשרי תשס"ה. השאלונים מועתקים כלשונם על שגיאותיהם הלשוניות (אך לא עם שגיאות הדפסה), ועל הפיסוק הרשום בהם (בלא תוספת ושינוי). החל מניסן תשס"ה נוספה בסוף כל שאלה הפנייה לתשובה בספרי שו"ת היכל שלמה כדי להקל על מציאת התשובה (שים לב הציון סימן וסעיף אינם הפנייה למקור התשובה בשו"ע, אלא למקור התשובה בשו"ת!!). הפנייה לשו"ת אינה מלמדת שאותה שאלה בדיוק מצויה בשו"ת, רק שיש שם שאלות דומות, או שהתשובה בשו"ת כוללת גם את התשובה לשאלה שבמבחן.

שאלות חדשות שאין עליהם תשובה במהדורה האחרונה, צויין הדבר בכוכבית * וניתן למצוא את התשובה כאן באתר במדור השו"ת. אם במבחן אח"כ תופיע שאלה זו פעם נוספת, שוב לא תצויין הכוכבית מתוך הנחה שהלומד כבר ראה את התשובה עפ"י הרשום במבחן הקודם.

מבחן בהלכות איסור והיתר / תשרי תשס"ה

הוראות לנבחנים:

1. לפניך עשרים שאלות עליך לבחור מתוכם שמונה עשרה תשובות אשר יקנו לך בסך הכל מאה אחוז הצלחה, הבוחן יבדוק רק את שמונה עשרה התשובות הראשונות.
2. עליך לנמק בכל תשובה את מקורות ההלכה בש"ס, טור ובית יוסף, שו"ע ונושאי הכלים.

- א. מה ההבטים בהלכה ביחס לבישול בשר ולא הדיח את הבשר מהמלח שעליו?
- ב. האם גוי המועסק במסעדה יהודית, נאמן לומר שהדיח והכשיר את הבשר?
- ג. כיצד מכשירים את הארכובא הנמכרת עם הראש? וכיצד מכשירים בני מעיים?
- ד. כיצד מכשירים את המוח הנמצא בקדרת המוח? וכיצד מכשירים את הלב?
- ה. מה דין אשכול ביצים הנמצאות תוך התרנגולת, התייחס בדין הכשרתם ובדין בשר וחלב?
- ו. מדוע צריך להמתין שש שעות בין בשר וחלב, ומה הנ"מ?
- ז. טיפת חלב שנפלה ע"ג הקדרה, מתי הקדרה והתבשיל אסורים? ובאלו מקרים הקדרה אסורה והתבשיל מותר, או הקדרה והתבשיל מותרים?
- ח. באר את שיטות הפוסקים אם טעם כעיקר דאורייתא או דרבנן, והאם אזלין בתר שמא או בתר טעמא?
- ט. האם מותר לבטל לכתחלה איסור דרבנן? ותן לפחות שלוש דוגמאות שמותר לבטל.
י. מהו המושג "קמא קמא בטיל", והמושג "חוזר וניעור", ומתי קיי"ל הכי או הכי?
- יא. מהם ההגדרות בדין "בריה"?
- יב. מה הטעם שדבר שיש לו מתירין אסור דוקא במין במינו?
- יג. האם בשר שאינו כשר שהתערב עם בשר כשר באיטליז והוא חתיכה הראויה להתכבד בטל או לא? נמק.
- יד. מהם הדברים הצריכים כנגדה חמישים ותשע? ששים ואחד? ומדוע, ומה דין דבר הנאסר כדי קליפה שנפל תוך קדירה ומה דין הקדרה?
- טו. בכמה אסור איסור שנצלה עם היתר? שנמלח עם היתר?
- טז. האם ריחא מילתא? ומה דין פת שאפאה עם צלי? פרט?
- יז. האם רוב נגד מיעוט יבש ביבש מין במינו מתיר לגמרי והמיעוט כמאן דליתא או לא, ומה נפ"מ? ובאלו מקרים מין באינו מינו בטל ברוב?
- יח. האם ידוע לך דעת מרן השו"ע בדין ספק בגוף ספק בתערובת? נא ציין דעת אחרונים בזה?
- יט. מה דין מאכל שכבשו או מלחו הגוי כגון דגים קטנים? והאם ישראל מלחם ואח"כ צלאם הגוי?
- כ. האם חייבים להטביל כלי פלסטיק? קרמיקה? וכלים העשויים מעץ?

מבחן בהלכות איסור והיתר / ניסן תשס"ה

- א. יש לענות על עשר שאלות בלבד (אין חובה להקפיד על סדר עניית התשובות).
- ב. יש לנמק התשובות ולציין מקורות הדין (גמרא, ראשונים שו"ע ואחרונים).
- ג. בתשובתך, נא התמקד בנידון השאלה (לא להאריך בענינים שאינם נוגעים לשאלה).
- ד. יש להקפיד על כתב ברור ומסודר.

הכשרת בשר בעת הדחק:

- א. אדם שאזל לו המלח מועניין להכשיר בשר לאכילה. האם יוכל להשתמש במלח שכבר הכשירו בו בשר בעבר (ראה בשו"ת סי' סט סע' ט. מכאן ולהבא הציון לשו"ת היינו מהדורה שניה תשס"ד). הצע דרך נוספת כדי להכשיר בשר זה לאכילה (פרט כל השיטות) (ראה בשו"ת סי' סט סע' כא).
- ב. אדם המצוי במקום בו אין מים, וכתחליף למים מועניין להשתמש במיץ תפוזים המצוי ברשותו כדי להדיח הבשר בהדחה ראשונה ואחרונה. האם ניתן הדבר (ראה בשו"ת בסי' סט סע' ז-ח).
- ג. אדם שאין לו כלי למלוח בו את הבשר מועניין להשתמש לשם כך בכלי שכבר מלחו בו בעבר כשהיה לא מנוקב. האם ניתן הדבר, האם ניתן להשתמש בכלי זה גם לשאר מאכלים צוננים? (ראה בשו"ת סי' סט סע' טז).

(2) דם שפירש ממקום למקום:

- א. מהו המקור בגמרא לדין זה? ציין את מחלוקת הראשונים בדחן זה (ראה בשו"ת סי' עו סע' א-ב).
- ב. מה דינו של בשר שנתבשל ללא מליחה, כיצד קשור דין זה למחלוקת הנ"ל? (ראה שם, וכן בשו"ת בסי' סט סע' א, וסע' יא).
- ג. בשר שלא נצלה כל צרכו האם ניתן לאכלו כמות שהוא? (ראה בשו"ת שם בסי' עו סע' א-ב).

(3) דבר המעמיד:

- א. מה דינה של גבינה שהעמידו אותה בעור קיבת כשירה או נבילה? פרט את שיטות הראשונים וכיצד פוסק השו"ע (ראה בשו"ת סי' פז סע' י-יא).
- ב. האם מותר לכתחילה להעמיד בעור יבש כעץ, ומה הדין כשיש ששים נגד העור? (ראה בשו"ת שם)
- ג. מפעל המעמיד גבינות ע"י חומר הנקרא ג'לטין (העשוי ממח עצמות נבילה) האם ניתן להכשיר את הגבינות נתח הבעיה עד ההלכה למעשה? (ראה שו"ת חדשות בסי' צט).

(4) חתיכה נעשית נבלה (חנ"נ) (ראה בשו"ת בסי' צב סע' ג-ד)

- א. האם אמרינן חנ"נ באיסורין דרבנן? (שם עמ' קסד אות ג)
- ב. האם אמרינן חנ"נ בבלוע בכלים? (שם עמ' קס)
- ג. האם אמרינן חנ"נ בבישולי עכו"ם? (שם עמ' קסד סוף אות ג)

(5) איסור דבוק: (ראה בשו"ת סי' עב סע' ג, סי' צב סע' ג-ד עמ' קנז)

- א. מהו המקור בגמרא ובראשונים לאיסור דבוק, מהם הטעמים לאיסור זה, ומהי הנפק"מ ביניהם?
- ב. מהי שיטת המחבר והרמ"א בדין זה, הוכח זאת מכמה מקומות בשו"ע?
- ג. האם יש איסור דבוק בדבר שנאסר ע"י מליחה או ע"י כבישה?

(6) מליח כרותח:

- א. מליח שאינו נאכל מחמת מלחו שכבר שהה שיעור מליחה, האם דינו כרותח לכל דינו, האם ישנו הבדל בין מלח שהפליט דם מבשר לבין מלח שע"ג בשר וחלב (ראה בשו"ת סי' צא סע' ה-ו, וסי' קה סע' ט, יא, יב, יג).
- ב. בשר צלי קר במקרר (הנאכל מחמת מלחו), שנפל לתוך קערת חלב קר שבמדף למטה ממנו, מה דינו של בשר זה? (ראה בשו"ת סי' צא סע' ז)
- ג. בשר שנמלח ע"י נכרי, האם נאסר משום בישולי עכו"ם כדין מליח הרי הוא כרותח? (שו"ע סי' קיג סע' יג, הובא בשו"ת בסי' קיג סוף שאלה ראשונה)

(7) דבר חריף:

- א. מה נקרא דבר חריף, ציין מחלוקת הראשונים וכיצד פוסק השו"ע להלכה.
ב. האם יש דין נ"ט בר נ"ט בדבר חריף. מהי מחלוקת הראשונים ומהי דעת השו"ע בזה? (ראה בשו"ת סי' צה סע' א-ב, וסי' צו סע' א-ב)
ג. האם יש דין נטל"פ בדבר חריף, מהי מחלוקת הראשונים וכיצד פוסק השו"ע להלכה? (ראה בשו"ת סי' קח בסוף סע' א, רשימת כל החילוקים שבין דבר חריף לשאינו חריף, ובכלל זה שו"ע סי' צו סע' א יש מי שאומר אפי' באינו בן יומו, וכן שו"ע סי' קג סע' ו יש מי שאומר).

8) בדיקת מאכל ע"י טעימה (ראה בשו"ת סי' צח סע' א):

- א. אדם המסופק בתבשיל שברשותו האם התערב בו איסור מסויים, האם מותר לו לטעמו כדי לבדוק האם התערב בו איסור זה (דין טעימה במקום איסור) (ראה בשו"ת סי' צח סע' א שהתירו רק ע"י נכרי, אך ראה בשו"ת בסי' קט סע' א בהקשר לשאלה: מה הדין אם התערבה חתיכה הבלועה איסור באחרות, מחלוקת אחרונים האם מותר לאכול מתערובת איסור יבש ביבש שנתערב חד בתרי מין בשאינו מינו שעלול לחוש בטעם האיסור, אמנם השאלה עוסקת בתבשיל, ומסתמא אין זו תערובת של יבש ביבש).
ב. האם ניתן להסתמך על נכרי אומן שנתבקש לטעום תבשיל כדי לבדוק האם הוא מכיל איסור מסויים? (ראה בשו"ת סי' צח סע' א).
ג. האם במקרים מסויימים ניתן לסמוך על טעימת ישראל? פרט. האם יש לחלק בין טעימה ע"י לחיכה בלשון לבין טעימה ממשית במאכל? (שם בהקשר לסי' צו סע' א וש"ך ס"ק ה), ובאשר ללחיכה בלשון, ראה בשו"ת סי' קח סע' ד-ז).

9) דבר שיש לו מתירין (ראה בשו"ת בסי' קב):

- א. מדוע אינו בטל?
ב. התערב מין בשאינו מינו ויש לו מתירין, האם בטל? באר.
ג. כלי שנאסר מבליעת איסור, והתערב באחרים, האם בטל ברוב, הבא כמה טעמים מדוע לא נדון כלי זה כדבר שיש לו מתירין ע"י הגעלה, כיצד יש לפסוק לדינא בענין זה?

10) דין קבוע:

- א. עשר חנויות אשר בכל אחת מהן שור אחד, ונמצא אחד מן הראשים טריפה ואין ידוע באיזו חנות הטריפה, האם הוא קבוע? פרט. (ראה בשו"ת סי' קי סע' ג)
ב. "פירש לפנינו" - מה דינו בקבוע דאורייתא ובקבוע דרבנן, פרט את שיטות הראשונים ומהי הנפק"מ ביניהם? (שם וכן בסע' ד).
ג. "קבוע למפרע" - מה דינו בקבוע מדאורייתא ובקבוע מדרבנן, הבא את שיטות הראשונים בזה (שם סע' ג).

11) עובדים זרים הסועדים קששים או חולים בביתם ועושים כל צרכיהם, האם יש לחוש בבישולם לצורך החולה משום בישולי נכרים? פרט כמה היבטים בהתייחס לשיטות הראשונים השו"ע ונושאי כליו בהנ"ל. במקביל הצע פתרונות לבעיה מעשית זו (ראה בשו"ת חדשות סי' קיג).

12) טבילת כלים:

- א. האם בעינן כוונה בטבילת כלים, ולמאי נפק"מ (ציין שתי נפק"מ)? (ראה בשו"ת סי' קכא סע' יד-טו).
ב. האם קטן נאמן על טבילת כלים, האם ישנו הבדל בין סוגי כלים? (שם)
ג. כלי שלא נטבל, האם אוסר את המאכל שבתוכו? באר (שם סע' טז).

מבחן בהלכות איסור והיתר / מנחם אב תשס"ה

- א. יש לענות על עשר שאלות בלבד (אין חובה להקפיד על סדר עניית התשובות).
- ב. יש לנמק התשובות ולציין מקורות הדין (גמרא, ראשונים שו"ע ואחרונים).
- ג. בתשובתך, נא התמקד בנידון השאלה (לא להאריך בענינים שאינם נוגעים לשאלה).
- ד. יש להקפיד על כתב ברור ומסודר.

(המצויין ב* מלמד שאינו נמצא במהדורה שניה, בעלי גירסא זו יוכלו למצוא את התשובות במדור שו"ת חדשות, אם כי עפ"י רוב אפשר היה לענות אף על שאלות אלו לאור כל המובא במהדורה השניה).

1) דם שבשלו: (ראה בשו"ת סי' סט סע' א-ב)

- א. דם שבשלו או מלחו, האם אסור מהתורה או מדרבנן?
- ב. הוכח מהי שיטת השו"ע והרמ"א בזה.
- ג. בשר מבושל שספק אם מלחו אותו, מה דינו?

2) צליית כבד: (ראה בשו"ת סי' עג)

- א. פרט סדר הכשרת כבד לאכילה (שם סע' א-ג)
- ב. כבד שבשלו ללא צלייה או לאחר צלייה מה דינו? (שם)
- ג. באר מה דינה של הרשת שצלו בה כבד, האם מותר להשתמש בה לצלייה נוספת (סע' ד).

3) המתנה בין בשר לחלב: (ראה בשו"ת סי' פט)

- א. מהן שיטות הראשונים השונות בשיעור ההמתנה בין בשר לחלב, באר מקור שיטתם. ציין את שיטות הראשונים בביאור טעמי ההמתנה בין בשר לחלב, ומהי הנפק"מ בין השיטות הנ"ל (שם סע' א וסע' ג).
- ב. בישל תפוחי אדמה בסיר בשרי שלא נשטף היטב, האם צריך להמתין בין אכילת התפוחי אדמה לאכילת חלב? (שם סע' ג).
- ג. אכל בשוגג בשר נבלה, האם צריך להמתין לאחריו, פרט (*ראה בשו"ת סי' פט סע' ג).

4) נגיעת תבשיל בקדירה: (ראה בשו"ת סי' צב סע' ה-ז)

- א. נשפך חלב רותח על גבי השיש, והעמידו עליו סיר בשרי רותח, מה דינו של הסיר והתבשיל שבתוכו?
- ב. שתי קדירות עמדו על הכיריים, חלבית ובשרית, זו לצד זו, ומעט תבשיל מן הקדירה הבשרית הרוחת הותז על דופן הקדירה החלבית הצוננת, מה דין הקדירה החלבית והתבשיל שבתוכה?
- ג. טיפה חלבית שנפלה על גבי המכסה של הסיר הבשרי, מה דינו של הסיר הבשרי והתבשיל שבתוכו?

5) מקצת כלי ככולו:

- א. השתמש לאיסור במקצת הכלי (תחב מקצת כף חלבית בקדירה בשרית), האם בעי ביטול כנגד כל הכלי? ציין השיטות והבא פסק השו"ע והרמ"א.
- ב. השתמש לאיסור במקצת הכלי, האם די להכשיר מקצת הכלי, ציין השיטות והבא פסק השו"ע והרמ"א (ראה בשו"ת סי' קכא סע' ו).

6) דין תחיבת כף לקדירה:

- א. תחף כף חולבת בת יומא לירקות המבושלים בקדירה בשרית (בת יומא או שאינה בת יומא). באר מה דין הכלים והתבשיל, כשיש שישים כנגד הכף או כשאין שישים כנגדה (ראה בשו"ת סי' צד סע' ה).
- ב. תחב כף חולבת פעמיים לתוך בשר המתבשל בקדירה, מה הדין? באר (ראה בשו"ת סי' צד סע' א-ד).

7) **מכונה להדחת כלים**, האם ניתן להשתמש בה להדחת כלי בשר וחלב, התייחס בתשובתך לכל ההיבטים הנוגעים לענין (להלן תיאור אופן פעולת המכונה בקצרה: מים קרים נכנסים לקרקעית, מתחממים ע"י גוף חימום, חומר ניקוי נכנס למים, לאחר מכן מותזים המים החמים בסילונות על

הכלים לשם נקיונם. לאחר מכן נשטפים הכלים בשנית ע"י מים חמים מהסבון והלכלוך שעליהם).
(ראה בשו"ת סי' צה סע' ד).

8) נותן טעם לפגם: (ראה בשו"ת סי' קג)

- א. מהו המקור לדין נטל"פ (שם סע' א). מדוע אפי' פוגם קצת בתערובת הוי נטל"פ, ציין את שיטות הראשונים ואת הנפק"מ ביניהם (שם סע' ב).
- ב. האם יש דין נטל"פ בבשר בחלב? הוכח דבריו (שם סע' ב).
- ג. האם שייך דין נטל"פ בדין "בריה" שהסריחה? (*שם סע' א)

9) הצטרפות חתיכות לביטול איסור:

אפה "בורקס" ממולא בחתיכות שומן איסור יחד עם שאר בורקס היתר, ולא היה בכל חתיכה בפני עצמה שישים כנגד שומן האיסור, אולם בכולם יחד היה פי שישים משומן האיסור. מה דינם של שאר חתיכות בורקס ההיתר. נתח את השאלה עפ"י שיטות הראשונים ופסק השו"ע בזה (*ראה בשו"ת סי' קה סע' ז).

10) ביטול איסור יבש ביבש: (ראה בשו"ת סי' קט סע' א)

- א. מה דינה של תערובת יבש ביבש, מין בשאינו מינו, ומהם הטעמים השונים לכך.
- ב. האם ישנו הבדל אם האיסור הוא מדרבנן או מדאורייתא?
- ג. בשר שנתבשל בלא מליחה ונתערב אח"כ באחרות, מה דינו, מהי הסתירה בפסקי השו"ע והש"ך וכיצד ניתן ליישבה? (*וכן ראה בשו"ת סי' סט סע' יד).

11) ספק ספיקא: (ראה בשו"ת סי' קי סע' ט)

- א. האם ניתן להתיר מכח ספק ספיקא במקום שניתן לברר ע"י בדיקה?
- ב. ספק ספיקא משם אחד, מתי אין ניתן לסמוך עליו להקל ומתי ניתן? הוכח ובאר.
- ג. ספק ספיקא שאינו מתהפך, מתי אין ניתן לסמוך עליו להקל ומתי ניתן? הבא דוגמא ובאר.

12) בישולי עכו"ם: (ראה בשו"ת סי' קיג)

- א. הניח ישראל בשר על גבי גחלים שלא היה ראוי להתבשל עליהם כמאכל בן דרוסאי ללא סיוע הנכרי, ובא הנכרי והפך בהן ונתבשל, מה דינו של הבשר? (שם סע' ו-ז, י)
- ב. בישל הנכרי כמאכל בן דרוסאי וגמרו ישראל, כיצד פסקו המחבר והרמ"א? (*שם סע' ט)
- ג. נתן ישראל קדירה על האש וסילקה לפני שהתבשלה כמאכל בן דרוסאי, ושוב החזירה הנכרי מה דינה (שם סע' ח).

מבחן בהלכות איסור והיתר / חשון תשס"ו

- א. יש לענות על עשר שאלות בלבד (אין חובה להקפיד על סדר עניית התשובות).
- ב. יש לנמק התשובות ולציין מקורות הדין (גמרא, ראשונים שו"ע ואחרונים).
- ג. בתשובתך, נא התמקד בנידון השאלה (לא להאריך בענינים שאינם נוגעים לשאלה).
- ד. יש להקפיד על כתב ברור ומסודר.

בהצלחה
(המצויין ב* מלמד שאינו נמצא בשו"ת מהדורה שניה, בעלי גירסא זו יוכלו למצוא את התשובות כאן
באתר במדור שו"ת חדשות, אם כי עפ"י רוב אפשר היה לענות אף על שאלות אלו לאור כל המובא
במהדורה השניה).

1. בשר ששהה ג' ימים בלא מליחה:

- א. בשר קפוא ששה בפריזר (בהקפאה) במשך כשבוע, חווה דעתך האם ניתן להפשירו ולמלחו (ראה בשו"ת סי' סט סע' א)
- ב. האם מותר אף לכתחילה להקפיא בשר לא מוכשר כדי להכשירו במליחה לאחר פרק זמן ממושך (שם).
- ג. בשר ששהה ג' ימים בלא מליחה שהתערב באחרות, מה דינו, באר (שם סע' יד).

2. עניני מליחה

- א. מה דינה של חתיכת בשר שלא נמלחה או נמלחה ופלטה את כל דמה, ששהתה בסמוך לחתיכת בשר בתוך שיעור מליחה. פרט את שיטות הראשונים וטעמיהם, וציין את שיטת השו"ע והרמ"א בזה (ראה בשו"ת סי' ע' סע' ו).
- ב. מה דינה של חתיכה שנמלחה ובתוך י"ב שעות למליחתה נפלה לציר. פרט השיטות בזה (שם).

3. בשר צלוי

- א. אדם הרוצה לאכול בשר צלוי, האם צריך קודם לכן למולחו? (ראה בשו"ת סי' עו סע' א-ב)
- ב. אם הרוצה למלוח בשר, לצלותו ולאכלו, האם הוא זקוק להדחה אחרונה שלאחר המליחה. (שם)
- ג. האם לאחר צליה צריך הדחה אחרונה, פרט (שם).

4. ביצים שנמצאו בעופות לאחר שחיטה:

- א. האם טעונות מליחה, והאם ניתן למלחן עם בשר (ראה בשו"ת סי' פז סע' ה).
- ב. האם מותר לאכלם עם חלב (שם).

5. בישול בשר וחלב:

- א. במעבדה כימית לבדיקת מוצרי מזון מבשלים מזון לצורך בדיקה אם יש בהם תערובת בשר וחלב. חווה דעתך האם יש בזה איסור בישול בשר וחלב מן התורה (*ראה בשו"ת סי' פז סע' א סוף סע' א).
- ב. האם יש בישול אחר בישול בבשר וחלב, ומה דין בישול אחר כבישת החתיכה בחלב (ראה בשו"ת סי' פז סע' א).
- ג. האם טיגון או צליה של בשר וחלב אוסרים מן התורה (שם).

6. בכמה בטלים הדברים להלן (פרט ובאר): (*ראה בשו"ת סי' צח סע' ז-ח)

- א. ביצה שיש בה אפרוח שנפלה לתבשיל, או פליטתה של ביצה זו (דהיינו שסילק את הביצה) (סי' צח סע' ז).
- ב. איסורין מדרבנן שנפלו לתבשיל (שם רמ"א סע' ח וש"ך ס"ק כו).
- ג. כחל שנפל לתבשיל (שם סע' ח)
- ד. ערלה שנפלה לתבשיל (שם ש"ך ס"ק כז).
- ה. מלח איסור שנפל לתבשיל (האם ישנה נפק"מ כמה מלח נפל) (שם סע' ח).

7. שישים כנגד הדבר האוסר: (ראה בשו"ת סוף סי' צט)

- א. במפעל לייצור שוקולד, ייצור השוקולד המריר (פרווה) נעשה באותן מכונות בהם מייצרים את השוקולד החלבי ללא שטיפת המכונות בינתיים, כך ששאריות החלב המעטות הנמצאות במכונה

מתערבות עם שוקולד המריר (פרווה), ויש ששים כנגד אותן שאריות. האם ניתן לאכול את שוקולד הפרווה יחד עם מאכל בשרי, והאם מותר לעשות זאת לכתחילה. נתח את הבעיה ע"פ מקורות הראשונים והאחרונים.

ב. לש עיסה עם חלב ויש ששים נגד החלב, מה דינה של עיסה זו, האם דין זה שונה מסעיף א בשאלה זו, באר (*ראה בשו"ת חדשות).

8. חתיכה הראויה להתכבד:

- א. חתיכה האסורה מדאורייתא ויש ספק האם היא ראויה להתכבד, או שהיא ראויה להתכבד אך יש ספק אם היא אסורה, האם היא בטלה (ראה בשו"ת בסי' קא סע' א-ב).
- ב. חתיכת בשר הראויה להתכבד שלא נמלחה, האם היא בטלה, באר (שם).
- ג. בשר שמקובל להגיש אותו ברצועות (ולא בחתיכה אחר שלימה וגדולה), האם רצועה אחת מאלו דינה הוא כחתיכה הראויה להתכבד שאינה בטלה (דבר פשוט בסי' קא שאם אין דרך להגיש לאורח חשוב רצועה אחת בלבד אין זה חהר"ל).

9. כבוש כמבושל:

- א. מהו המקור לדין כבוש. האם איסורו מן התורה או מדרבנן, ולמאי נפק"מ, האם ישנו הבדל בין חומץ לשאר משקים (ראה בשו"ת סי' קה סע' א).
- ב. האם כבוש הוא כמבושל ממש, הוכח זאת לפחות מג' הלכות בשו"ע או ברמ"א (שם),
- ג. האם אמרינן כבוש כמבושל לענין בישולי עכו"ם נמק (שם).

10. ספק באיסורי דרבנן: מה דינם של התערובות במקרים הבאים, באר:

- א. בשר שנתעלם מן העין ונתערב ברוב היתר (ראה בשו"ת בסי' קי סע' ט בדיני ס"ס ש"ך ס"ק יז-יח. וכן שם בשו"ת בדיני ס"ס בש"ך ס"ק יט גבי איסור דאורייתא המתגלגל לדרבנן)
- ב. גבינת עכו"ם שנתערבה ברוב היתר. ומה דינה של גבינת ישראל שספק אם הוחלפה בגבינת עכו"ם ונתערבה (ראה בשו"ת שם סע' ט בדיני ס"ס בש"ך ס"ק יז-יח, ובסי' קא סע' ב בדין גבינת עכו"ם כחתיכה הראויה להתכבד)
- ג. ספק דאורייתא המתגלגל לספק דרבנן (שורש האיסור הוא מדאורייתא, אלא שמצד אחד הוא דרבנן), באר מה דינו והבא דוגמא (שם בסי' קי סע' ט בדיני ס"ס בש"ך ס"ק יט).

11. שתי קדרות שנפל לתוכן איסור

- א. שתי קדרות של היתר ונפל איסור לתוכן, ואין ידוע להיכן נפל, ואין באחת מהן כדי לבטל אך יש בשתייהן כדי לבטל, מה דינם של הקדרות באיסור דרבנן, באיסור דאורייתא, באר (ראה בשו"ת סי' קיא סע' ז).
- ב. מה הדין כאשר נפלו שתי חתיכות, אחת של איסור ואחת של היתר, לשתי הקדרות, באר (שם).
- ג. האם הדין בסעיף א' בשאלה זו הוא גם למ"ד חנ"נ בשאר איסורין (שם).

12. טבילת כלים:

- א. קנה מהגוי כלי משומש שזקוק להגעלה, מהו סדר הפעולות בהכשרתו, ומה הדין אם שינה בסדר פעולות ההכשרה (ראה בשו"ת סי' קכא סע' א).
- ב. קנה כלי בשותפות עם גוי, האם צריך לטבול כלי זה, באר (*ראה בשו"ת סי' קכ סע' יא).
- ג. חווה דעתך האם טוסטר המיועד להשחמת פרוסות (תוצרת חוץ) זקוק לטבילה (*ראה בשו"ת סי' קכ סעיפים א, ד-ז).

מבחן בהלכות איסור והיתר / ניסן תשס"ו

- א. יש לענות על עשר שאלות בלבד (אין חובה להקפיד על סדר עניית התשובות).
- ב. יש לנמק התשובות ולציין מקורות הדין (גמרא, ראשונים שו"ע ואחרונים).
- ג. בתשובתך, נא התמקד בנידון השאלה (לא להאריך בעינים שאינם נוגעים לשאלה).
- ד. יש להקפיד על כתב ברור ומסודר.

בהצלחה

(המצויין ב* מלמד שאינו נמצא בשו"ת מהדורה שניה, בעלי גירסא זו יוכלו למצוא את התשובות כאן
באתר במדור שו"ת חדשות, אם כי עפ"י רוב אפשר היה לענות אף על שאלות אלו לאור כל המובא
במהדורה השניה).

1. מליחה בצד אחד (ראה בשו"ת סי' סט סע' ד)

- א. מהו מקור דין זה בגמרא ובראשונים, וכיצד פסקו בזה השו"ע והרמ"א.
- ב. מה הדין אם עדיין לא בישל את החתיכה שנמלחה מצד אחד, ועבר מעל"ע
- ג. מה הדין במקרה הנ"ל אם לא עברו י"ב שעות, ומה יהיה אם עברו כבר י"ב שעות אך עדיין היא תוך מעל"ע.

2. ספקות במליחה:

- א. אשה שכחה האם מלחה את הבשר, מה דין הבשר (ראה בשו"ת סי' סט סע' י).
- ב. בשר שנפל לתוך ציר שע"ג הקרקע, או נפל לנוזל שהוא ספק ציר ספק מים, מה דינו באר (*ראה בשו"ת סי' ע סוף סע' ו).

3. נתינת מאכל בכלי שנאסר (ראה בשו"ת סי' סט סע' טז):

- א. קערה שאינה מנוקבת שמלח בה בשר, ונאסרה מכח מליח כרותח, וברצונו להשתמש בה בצונן האם צריכה הדחה, קינוח או הגעלה. ציין את שיטות הראשונים בזה, וכיצד פוסקים השו"ע והרמ"א.
- ב. האם מותר להשתמש ברותח בקערה זו. מה דין המאכל שהונח בקערה חמה ומה דינו אם הונח בקערה צוננת (פרט הדין ביחס למאכל יבש או לח).
- ג. כיצד מתישב הדין הנ"ל עם הכלל שכל שאי אפשר לקלפו, שרי.

4. נגיעות בין מאכלים:

- א. נגע בשר קר בלחם, האם מותר לאכול לחם זה עם גבינה, פרט (ראה בשו"ת סי' פח סע' א כמובא בשו"ע שם). איזו תקנה ניתן להציע ביחס ללחם הנ"ל (ראה בשו"ע סי' צא סע' א שבשר וגבינה שנגעו זה בזה מותרים ע"י הדחה. ונראה שבלחם צריך קליפה).
- ב. הדחה גרידה קליפה נטילה. באר אופנים אלו וציין מתי נזקקין לכל אחד מהם. הבא דוגמאות (ראה בשו"ת בסוף סימן צז בשאלות כלליות על בשר בחלב).

5. נגיעות בין כלים:

- א. שתי קדרות (בשר וחלב) הנוגעות זו בזו, מה דינן? (ראה בשו"ת סי' צב סע' ח)
- ב. אשה הניחה ע"ג הכיריים סיר בשרי וסיר חלבי. ברגע של חוסר ריכוז, כשהרימה את מכסי הסירים על מנת לבחון את טיב התבשיל, החליפה האשה בטעות בין המכסים, את המכסה החלבי הניחה ע"ג סיר הבשר ואת המכסה הבשרי הניחה ע"ג סיר החלב. מה דינם של כלים ותבשילים אלו? (ראה בשו"ת סי' צג סע' א).

6. טעם כעיקר:

- א. טעם כעיקר, האם הוא מדאורייתא. למאי נפק"מ (הבא כמה דוגמאות) (ראה בשו"ת סי' צח סע' ב).
- ב. הוכח מהי שיטת השו"ע בזה (ציין כמה מקורות) (שם).
- ג. האם ניתן להורות לע"ה דין ביטול בששים. באר במה תלוי דין זה? (*סימן צח פ"ת ס"ק א, ראש שו"ת חדשות).

7. חנ"נ – אפשר לסחטו: (ראה בשו"ת בסי' צב סע' ג-ד)

- א. האם דין חנ"נ ודין "אפשר לסחטו" ענין אחד הם או שני מושגים שונים. ציין את מחלוקת הראשונים

בזה, מה הסתירה בפסקי השו"ע וכיצד יישבו זאת הט"ז והש"ך?
ב. במקרה וידוע שנשחט האיסור מהחתיכה, מה דינה של החתיכה הנ"ל. האם ישנו הבדל בין בשר
בחלב לשאר איסורין. ציין את שיטות הראשונים בזה, ומהי נפק"מ ביניהן. (*ראה סי' קו סע' א).

8. דבר שיש לו מתירין:

- א. דבר שיש לו מתירין שהתערב באחרים, ונפל אחד מעצמו לים, מה דין התערובת, האם קיימת מחלוקת בדין זה? (ראה בשו"ת בסי' קי סע' ח)
- ב. ספק ספיקא בגופו בדבר שיש לו מתירין, האם הוא שונה מספק ספיקא בתערובות (סי' קי סע' ח וסע' ט, ובסי' קב סע' א).
- ג. המבשל בשבת במזיד ונתערב אותו התבשיל באחרים, האם הוא דבר שיש לו מתירין (ראה בשו"ת סי' קב סע' ד), האם ישנו הבדל האם התערב בשבת או במוצ"ש. באר (*ראה בשו"ת סי' קב סע' ד).

9. תתאה גבר:

- א. מהו מקורו של דין זה. מה הדין אם התחתון הוא צלי חם וכחוש. האם נוהג דין זה גם בכלי שני (בדבר גוש) (ראה בשו"ת סי' קה סע' ג).
- ב. האם דין תתאה גבר נוהג גם בכלים (הניח מאכל בתוך כלי) (שם).
- ג. האם אמרינן תתאה גבר במליחה (ציין גם מהי שיטת השו"ע בזה) (שם סע' יא).

10. כיור אחד:

ישנם בתים שאין באפשרותם לייחד כיור אחד לבשר ואחד לחלב, ומשתמשים בכיור אחד לסירוגין, סעם לחלב ופעם לבשר. לעיתים היד סולדת במי ברז הכיור וישנם שאריות מזון על כלי החלב או הבשר הנשטפים במים הנ"ל. האם בשימוש זה ישנו חשש להטרפת הכיור או הכלים. חווה דעתך מהי הדרך הטובה ביותר לשימוש בכיור אחד (בשעת הדחק). בתשובתך, עמוד על צדדי הבעיה גם בדין "עירוי הנזחל" ע"ג הכלים והכיור (ראה בשו"ת סי' צה סע' ג-ד).

11. פת עכו"ם ובשולי עכו"ם:

- א. האם ניתן להקל בהם במקום שאין מצוי אופה ישראל או מבשל ישראל, באר (ראה בשו"ת סי' קיב סע' ב, ובסוף סי' קיג).
- ב. מומר שאפה פת או בישל תבשיל, האם ניתן לאכול את מאפהו או תבשילו (ראה בשו"ת סי' קיב סע' א וסי' קיג סע' א).
- ג. ציין כמה היתרים שנהגו בפת עכו"ם (ראה בשו"ת סי' קיב).

12. טבילת כלים:

- א. משפחה ערכה אירוע משפחתי ושאלה כלים מגמ"ח או מחנות כלים. כלים אלו הינם תוצרת חוץ אך אינם טבולים. האם מחובתם לטבול כלים אלו טרם השימוש בהם בסעודה המשפחתית. פרט ובאר (ראה בשו"ת סי' קכ סע' ח).
- ב. יהודי הזמין ממפעל של גויים בהזמנה אישית ייצור כלי מסויים, ע"פ נתוני כלי וחומרי ייצור שהעביר להם, האם כלי זה טעון טבילה. פרט ובאר (*ראה בשו"ת סי' קכ סע' י).

מבחן בהלכות איסור והיתר / תמוז תשס"ו

- א. יש לענות על עשר שאלות בלבד (אין חובה להקפיד על סדר עניית התשובות).
- ב. יש לנמק התשובות ולציין מקורות הדין (גמרא, ראשונים שו"ע ואחרונים).
- ג. בתשובתך, נא התמקד בנידון השאלה (לא להאריך בענינים שאינם נוגעים לשאלה).
- ד. יש להקפיד על כתב ברור ומסודר.
בהצלחה

(המצויין ב* מלמד שאינו נמצא בשו"ת מהדורה שניה, בעלי גירסא זו יוכלו למצוא את התשובות כאן
באתר במדור שו"ת חדשות, אם כי עפ"י רוב אפשר היה לענות אף על שאלות אלו לאור כל המובא
במהדורה השניה ובהלכה שנונה).

1. מליחה

- א. מהו מעשה דרש"י, ציין השיטות וההלכה בזה (ראה שו"ת סי' סט סע' י).
- ב. כלי שני, האם מבשל בשר שיש בו מלח וציר? (ראה שו"ת סי' סט סע' ט).

2. כבד ובשר

- א. האם מותר לצלות כבד יחד עם בשר על האש, באר מדוע (ראה שו"ת סי' עג סע' ד).
- ב. כבד שכבר נמלח, האם מותר לצלותו תחת בשר שלא נמלח, במה שונה דין זה מדין בשר שלא נמלח על גבי בשר שנמלח. ציין השיטות השונות בזה (שם).
- ג. קנה עוף מוכשר (ע"י מליחה) ונמצא בתוכו כבד, מה דין העוף והכבד? (ראה שו"ת סי' עג סע' ו)

3. איסור מראית עין: (ראה שו"ת סי' פז סע' ד)

- א. מהו המקור לאיסור מראית עין, והאם קיים דין זה בחשש איסור דרבנן.
- ב. האם מותר לשתות חלב צמחי מיד לאחר ארוחה בשרית. באר.
- ג. האם מותר לטגן נקניקה צמחית (סויה) בחמאה חלבית. באר.

4. חתיכה נעשית נבילה: (ראה שו"ת סי' צב סע' ג-ד)

- א. מהו מקור דין חנ"נ. האם אמרינן חנ"נ גם בשאר איסורים, באר השיטות וציין את פסק השו"ע והרמ"א.
- ב. למד"א שאמרינן חנ"נ אף בשאר איסורים, האם דין חנ"נ בשאר איסורין שווה לגמרי לדין חנ"נ בבשר וחלב. פרט.
- ג. האם אמרינן חנ"נ בלא נודעה התערובת כלל. ציין דוגמאות

5. ירקות הבלועים מבשר או איסור: (*ראה שו"ת חדשות סי' צד סע' ו)

- א. ירקות הבלועים מבשר בעין ובשלם בקדירה חולבת ויש ששים כנגד הבשר, מה דין הבלעים והקדירה. באר.
- ב. מה הדין במקרה הנ"ל אם נתבשלו עם חלב ממש. באר.
- ג. האם ישתנה הדין באם הירקות בלועים מאיסור ובשלם בקדירה שיש בה ששים היתר כנגד האיסור. באר.

6. איסורים מבטלים זה את זה: (סי' צח סע' ט)

- א. מהו המקור לכך שאיסורים מבטלים זה את זה, האם דין זה מוסכם על כל הראשונים, וכיצד פוסק השו"ע להלכה.
- ב. האם דין זה נאמר גם למד"א חנ"נ בשאר איסורים. פרט.
- ג. האם נאמר דין זה גם בבשר וחלב

7. נותן טעם לפגם:

- א. קדירה שנפל בה איסור שפגם את התבשיל, ובשלו בה אחר כך תבשיל נוסף, מה דינו של תבשיל זה? באר (ראה שו"ת סי' קג סע' ב בתשובה לשאלה: האם נוהג דין חנ"נ וכו').

- ב. איסור הפוגם את התבשיל מחמת מיעוט מלח או תבלינים, אך אילו היו נותנים בו מלח או תבלינים כראוי היה טעמו טוב ולא היה פוגם, האם דינו ככל נותן טעם לפגם? באר! (ראה בשו"ת סי' קג סע' ג – ש"ך ס"ק יב).
ג. קערה שאינה מודחת, האם יש בה דין נטל"פ לאחר מעת לעת ציין השיטות (ראה בשו"ת סי' קג סע' ה).

8. דברים המאוסים:

- א. זבוב שנפל לתבשיל והוציאו או שנמחה בתבשיל ולא הצליחו להוציאו, האם התבשיל מותר באכילה. פרט השיטות וההלכה למעשה (ראה שו"ת סי' קד סע' ג, וסי' קז סע' ב).
ב. זבוב פגום או חתיכת דג איסור שנפלו למרק רותח, והוציאו אותם בשלמותם עם כף המרק, האם מותר להחזיר כף זו חזרה לצלחת המרק להמשך האכילה, ומה הדין אם החזיר אותה (ראה שו"ת סי' קז סע' ב).

9. מליח כרותח: (ראה שו"ת סי' קה סע' ט, וגם בשו"ת חדשות)

- עד כמה אוסרת המליחה (מליח שאינו נאכל מחמת מלחו) במקרים הבאים (לשיטת המחבר והרמ"א):
פרט גם מה הדין במקום הפסד:
א. איסור שמן. ב. איסור דאורייתא שיש בו סרך שמנונית. ג. איסור דרבנן שיש בו סרך שמנונית. ד. איסור תורה כחוש לגמרי. ה. איסור דרבנן כחוש לגמרי.

10. דין קבוע:

- חנות גדולה המוכרת בשר, ונתגלה שחלק מן הבשר המצוי בה הוא מבהמה טריפה, ואין ידוע איזה בשר הוא טריפה (יש בחנות חתיכות הראויות להתכבד ושאינן ראויות להתכבד):
א. מה דינו של בשר שנקנה מהחנות הנ"ל, באר (ראה שו"ת סי' קי סעפים ה-ו בתשובה לשאלה הראשונה שם).
ב. האם ניתן לקנות בה מכאן ואילך החתיכות שאינן ראויות להתכבד, באר. הבא את ההסברים השונים לכך (כנ"ל).
ג. במה שונה דין זה ממה שנפסק בסי' קא, שחתיכות הראויות להתכבד שיש בהם גם חתיכות איסור ונחתכו, מותרות הנחתכות (*ט"ז ס"ק ה ונקוה"כ ס"ק ה ראה שו"ת חדשות).

11. בישולי עכו"ם:

- א. נכרי שהכין קפה לישראל, האם יש בזה משום בישולי עכו"ם (ראה שו"ת סי' קיג סע' טז).
ב. האם יש בישול אחר בישול בבישולי עכו"ם, הבא דוגמה (ראה שו"ת סי' קיג סע' א – ש"ך ס"ק ה).

12. הכשרת כלים:

- א. פרט אופן הכשרת מחבת טיגון מהבליעות הבאות: חמץ, שאר איסורים, מחבת שבלועה מחלב או בשר. באר חילוקי הדינים (ראה שו"ת סי' קכא סע' ג-ד, וכן בשו"ת חדשות).
ב. כלי הטעון הכשרה ע"י עירווי מכלי ראשון, האם ניתן להכשירו ע"י עירווי ממצקת ששאבה מכלי ראשון, פרט הדיון וציין המסקנה (ראה שו"ת סי' צב סע' ט).

מבחן בהלכות איסור והיתר / חשוון תשס"ז

- א. יש לענות על עשר שאלות בלבד (אין חובה להקפיד על סדר עניית התשובות).
ב. יש לנמק התשובות ולציין מקורות הדין (גמרא, ראשונים, שו"ע ואחרונים).
ג. בתשובתך, נא התמקד בנידון השאלה (לא להאריך בענינים שאינם נוגעים לשאלה).
ד. יש להקפיד על כתב ברור ומסודר.
1. הדחה ראשונה:
א. מהם טעמי הדחה קמייטא (לא להביא את הנפק"מ). האם תועיל הדחה זו במים קרים ביותר. באר. (*ראה בשו"ת סי' סט סע' א-ב)
ב. הוכח כפי איזה טעם פסקו השו"ע והרמ"א. (ראה בשו"ת שם).
2. חתיכה שנכבשה קודם הכשרתה:
א. חתיכת בשר שלא נמלחה ונכבשה במים עם דמה, ולא היה ששים במים כנגדה – האם יש תקנה לחתיכה זו ע"י מליחה או צליה. (ראה בשו"ת סי' סט סע' טו)
ב. מה דינה של החתיכה הנ"ל אם היה ששים במים כנגדה. (שו"ת שם)
ג. האם שונה הדין הנ"ל מחתיכה שנתבשלה בדמה. פרט, וציין כיצד נפסק להלכה בדין זה. (ראה בשו"ת שם סע' יא).
3. דין מליחת ובישול הלב:
א. לב שנמלח ללא קריעה עם שאר בשר, מה דינו של הלב ומה דין הבשר. ציין את הטעמים השונים לדין זה, ואת הנפק"מ להלכה. (ראה בשו"ת סי' עב סע' א-ג).
ב. בישל עוף ונמצא בתוכו לב דבוק, מה דין העוף והלב שבתוכו. (שו"ת שם).
ג. הוכח האם יש איסור דבוק, לשו"ע ולרמ"א. (שו"ת שם).
4. בישול בשר בחלב:
א. האם מותר ליהודי (טבח במסעדה של גויים) לבשל בשר בחלב עבור גויים (בשר כשר או בשר שאינו כשר). (ראה בשו"ת סי' פז סע' א וסע' ג וסע' ד).
ב. כאשר הוא מבשל את הבשר בכלי חלבי, האם ישנו הבדל בין בישול הבשר בכלי חלבי בן יומו לבין בישולו בכלי חלבי שאינו בן יומו. (ראה בשו"ת החדשות סי' הנ"ל).
נתח את השאלה הנ"ל על כל היבטיה.
5. כחל:
א. האם מותר לאכול כחל כמות שהוא. אם בשלו כחל עם בשר אחר, בכמה הוא בטל. ציין טעמי הראשונים. (ראה בשו"ת סי' צ)
ב. נפל כחל לקדירה שאין בה ששים, ונפל אח"כ בשנית לקדירה אחרת, האם הכחל עצמו מצטרף לששים בקדירה השניה. ציין השיטות ובאר במה הן חלוקות. (ראה בשו"ת שם).
6. דין "זיעה":
א. מהו המקור לדין זיעה, בגמרא ובראשונים. ציין את פסק השו"ע ביחס לדין זה. (*ראה בשו"ת סי' צב סע' ב).
ב. מהם התנאים כדי שזיעה תאסור, והאם יש דין זיעה באוכלין. (ראה בשו"ת סי' קח סע' א).
ג. חווה דעתך, האם ניתן להשתמש במיקרוגל לבשר וחלב בזה אחר זה. (ראה בשו"ת שם).
7. ביטול איסורים:
א. איסור דרבנן שנפל מעצמו לתערובת היתר או שהפילו בשוגג, ואין בהיתר כדי לבטלו, האם מותר לבטלו בידיים. (ראה בשו"ת סי' צט סע' ה-ו).
ב. האם הדין הנ"ל שווה לדין מותר השמן שבנר חנוכה שהתערב בשמן אחר. באר. (שם).
ג. האם היתר בטל בהיתר אחר. הוכח. (שם).
8. דין בריה:

- א. מהו המקור בגמרא לדין בריה, ומהם התנאים להיחשב כבריה. פרט את שיטות הראשונים ואת פסק השו"ע בזה. (ראה בשו"ת סי' ק).
- ב. האם בדינים דלהלן יש דין בריה (ציין את הדין וטעם בכל אחד מהם, וכן ציין האם ישנה מחלוקת בזה):

- אבר מן החי (ציין באיזה שיעור גודל). (שם).
- תולעים הנוצרים בתלוש בקמח (מילבי"ן). (שם).
- ביצה שיש בה אפרוח (שם), ביצת דם (שם), ביצת נבלה וטריפה. (*)
- חתיכת עכבר (*)

9. ביטול איסור יבש ביבש:

- א. תערובת יבש ביבש בין במינו, שיש בה רוב היתר, האם היא מותרת, ובאיזה אופן מותר לאכלה. ציין את מחלוקת הראשונים בזה ואת טעמיהם. כמו כן ציין את הנפק"מ בין השיטות (לענין אכילה ובישול). (ראה בשו"ת סי' קט סע' א)
- ב. תערובת יבש ביבש, מין בשאינו מינו, בכמה בטלה. מהם הטעמים השונים לכך, ומהי הנפק"מ בין הטעמים (ציין לפחות שתי נפק"מ). (*ראה בשו"ת החדשות).
- ג. האם יש הבדל (בדין ב' הנ"ל) בין איסור דאורייתא לאיסור דרבנן. (ראה בשו"ת סי' הנ"ל).

10. ספק ספיקא:

- א. האם יש להתיר דבר שיש לו מתירין מכח ספק ספיקא. ציין והוכח מהי דעת השו"ע והרמ"א בזה. (ראה בשו"ת סי' קי סע' ח)
- ב. האם יש לחלק בזה בין איסור דאורייתא לאיסור דרבנן, או בין ספק בתערובת לספק שאינו בתערובת. (*ראה בשו"ת שם).
- ג. האם ניתן להסתמך על דין ספק ספיקא להיתר במקום שניתן לברר ע"י בדיקה. (ראה בשו"ת שם סע' ט).

11. בישולי עכו"ם:

בקונדיטוריות רבות מועסקים גויים בבישול ואפיה, והם אלו שעוסקים בהכנת הסופגניות למכירה בחנוכה. את הסופגניות מטגנים בשמן עמוק. האם יש במם חשש משום בישולי עכו"ם. ציין מה הדין בזה לשיטת השו"ע והרמ"א. (ראה בשו"ת סי' קיג סע' א וסע' ז).

12. טבילת כלים:

- א. האם צריך לכוון בטבילת כלים. ציין שתי נפק"מ ביחס לשאלה זו (נפק"מ ביחס לדינים המובאים בשו"ע). (ראה בשו"ת סי' קכ סע' יד וסע' טו).
- ב. האם ניתן להגעיל הרבה כלים בני יומם ביורה שאין בה ס' נגד כל הכלים. (ראה בשו"ת סי' קכא סע' א וסע' ב).

מבחן בהלכות איסור והיתר / אדר תשס"ז

- א. יש לענות על עשר שאלות בלבד (אין חובה להקפיד על סדר עניית התשובות).
ב. יש לנמק התשובות ולציין מקורות הדין (גמרא, ראשונים, שו"ע ואחרונים).
ג. בתשובתך, נא התמקד בנידון השאלה (לא להאריך בענינים שאינם נוגעים לשאלה).
ד. יש להקפיד על כתב ברור ומסודר.
1. ניפוץ המלח והדחה בתרייתא:
א. בגמרא (חולין קיג ע"א) מובא "רב דימי מנהרדע מלח ליה במלא גללניתא ומנפץ ליה". בביאור דין "מנפץ ליה" נחלקו הראשונים. כתוב את ג' שיטות הראשונים בפירוש הגמ', וציין מה תפקיד הניפוץ לכל אחת מהשיטות. (ראה בשו"ת החדשות סי' ט).
ב. כמה פעמים יש להדיח את הבשר לאחר מליחה. מהי דעת השו"ע והרמ"א בזה. האם הרמ"א חולק על השו"ע. באר את דברי הרמ"א לפי הט"ז ולפי הש"ך. (*ראה בשו"ת סי' סט סע' ז-ח).
2. מליחה
א. אדם שברשותו רק מלח משומש שבכר מלחו בו בשר, כיצד יכשיר את הבשר לאכילה (פרט את השיטות). (*ראה בשו"ת סי' סט סע' ט).
ב. נמלחו דגים בכלי שמלחו בו בשר, מה דינם של הדגים. האם יש להתיר זאת אף לכתחילה, ומה דין הדגים הנ"ל אם נמלחו בכלי הבלוע משאר איסורים (שאינם דם). (ראה בשו"ת סי' סט סע' טז אותיות ד,ה,ו,ז-ראה שם שיטת הט"ז לענין בלע שאר איסורים).
3. צליית כבד בתנור:
באולם אירועים אירעה טעות, וצלו כבד על גבי שיפודים בתוך תנור חשמלי תחת השיפודים הניחו תבנית כדי שהדם ינטוף לתוכה:
א. מה דינם של הכבד והתבנית (התייחס לשאלה האם מותר להשתמש לכתחילה בתנור חשמלי לצליית כבד). (*ראה בשו"ת סי' עו סע' ו).
ב. לאחר מכן מתברר שחלק מהכבדים לא נצלו שיעור צלייה (פחות מחצי צלייתם). מה דינם של הכבדים הנ"ל. (בשו"ת שם סע' א-ב ד"ה שיעור זמן הצליה).
4. טיפת חלב שנפלה על בשר:
בענין טיפת חלב שנפלה על חתיכת בשר שחציה בתוך הרוטב שבקדירה ולא ניער וכיסה את הקדירה, נחלקו הראשונים (בדין החתיכה והקדירה):
א. ציין את שיטות הראשונים ואת הנפקא מינה לקולא ולחומרא שבכל שיטה. (ראה בשו"ת סי' צב סע' ב).
ב. מהי שיטת השו"ע והרמ"א ע"פ הסבר הט"ז ווהש"ך. (בשו"ת שם).
ג. מה דינה של חתיכה שמקצתה בתוך הרוטב ונפל איסור על החתיכה. (שם שאלה המתחילה "טיפת חלב שנפלה על חתיכה שחציה ברוטב").
5. חתיכה נעשית נבלה (חנ"נ)
א. האם אמרינן חנ"נ בבלוע בכלים. (ראה בשו"ת סי' צב סע' ג-ד אות ה).
ב. האם אמרינן חנ"נ במליחה (נאסר ע"י מליח ואין שיעור ביטול כנגדו). (שם אות ו).
ג. האם אמרינן חנ"נ בלא נודעה התערובת כלל. ציין דוגמאות. (שם ד"ה מקרים בהם אין חנ"נ אות ה וסי' צט סע' ה-ו שאלה המתחילה "איסור שנפל להיתר ולא נודע התערובת")
6. האם אפר פוגם בתערובת בשר וחלב (כדי להתיר התבשיל). ציין והוכח מהי שיטת השו"ע והרמ"א בזה. וציין שיטות האחרונים בדין הנ"ל. (ראה בשו"ת סי' צה סע' ד).
7. דין דבר חריף שנחתך בסכין של בשר:
א. מהו דבר חריף, והאם יש דין נ"ט בר נ"ט או דין נטל"פ בדבר חריף. (ראה בשו"ת סי' צו סע' א-ב).

ב. תבלין שדחו אותו במדוכה בשרית שאינה בת יומא, האם מותר לאוכלו בחלב (ציין את שיטת השו"ע והרמ"א וכן את פסק האחרונים). (שם סע' ג).

8. דין צירוף הבלוע בקדירה:

- א. בדין צירוף הבלוע בקדירה לביטול נחלקו הראשונים. ציין ג' שיטות בראשונים בזה, כתוב האם ישנו הבדל בין מין במינו למין בשאינו מינו, וציין כיצד פסק השו"ע להלכה בזה. (ראה בשו"ת סי' צט סע' ד).
- ב. מה הדין אם ראינו את האיסור (שיעור האיסור) בשעת נפילתו. (שם בשו"ת).
- ג. האם גוף הקדירה מצטרפת לביטול, ובמה זה שונה מדין צירוף עצמות. (שם סע' א-ב שאלה המתחילה "למ"ד שעצמות")

9. ביטול האיסורים (ענה בקצרה):

- א. איסור שנפל לתבשיל והתבטל שם, ולאחר שהוציאוהו משם נפל לתבשיל אחר, האם צריך שוב לבטלו בששים כדי להתיר את התבשיל השני. באר. (ראה בשו"ת סי' צח סע' ד).
- ב. מה הדין אם נפל האיסור לתבשיל והתבטל, ולאחר שהוציאוהו נפל שוב לאותו תבשיל, האם צריך פעמיים ששים כנגדו כדי להתיר את התבשיל. באר. (שם).
- ג. חצי זית איסור שנפל לתבשיל, האם צריך לבטלו, ובכמה (האם יש לחלק בין איסור תורה לאיסור דרבנן). באר. (שם סע' ו).
- ד. מלח איסור שנפל לתבשיל, בכמה בטל (האם ישנה משמעות לכמות המלח שנפל). (שם סע' ח).
- ה. שני זיתים, אחד של גבינה ואחד של בשר שנפלו לתבשיל ירקות, האם מצטרפים עם התבשיל כדי זה את זה. (שם סע' ט).

10. דבר שבמנין:

- א. בדין דבר שבמנין. האם בטל, נחלקו הראשונים. ציין ג' שיטות הראשונים בזה, וכיצד פסקו השו"ע והרמ"א בזה. (ראה בשו"ת סי' קי סע' א).
- ב. כיצד מכריע הט"ז להלכה בעניין זה, והאם הכרעתו (אודות ביצה) נכונה גם בזמן הזה, באר. (שם).
- ג. השו"ע בסימן פו פסק שביצת נבלה או טרפה שהתערבה באלף, כולן אסורות. מהי הסתירה בין דין זה לבין סימן קי, וכיצד תוכל ליישבה. (שם וראה גם הערה שם).

11. פת עכו"ם ובישולי עכו"ם:

- א. גוי שאפה פת ולש אותה בביצים או שטח אותה בביצים על פניה, האם יש לאסרה משום פת עכו"ם או משום בישולי עכו"ם. באר. (ראה בשו"ת סי' קיב סע' ו).
- ב. האם קיים איסור פת עכו"ם או בישולי עכו"ם בישראל מומר שאפה פת או בישל. (ראה בשו"ת סי' קיג סע' א).
- ג. גוי שמכין תבשיל חשוב במיקרוגל, האם יש לאסור תבשיל זה משום בישולי עכו"ם באר. (*ראה בשו"ת החדשות סי' קיג סע' יג).

12. הכשר כלים:

- א. כיצד מכשירים סכין (של גויים) כדי לחתוך בה חמין, והאם ישנו הבדל בין סכין גדולה לסכין קטנה ציין את שיטות הראשונים בזה וכיצד נפסק להלכה. (ראה בשו"ת סי' קכא סע' ז).
- ב. האם ישנו הבדל בין הכשרת סכין של גויים לבין הכשרת סכין לפסח. (שם).
- ג. מה הדין אם רוצה להשתמש בה (בסכין של גויים) בצונן. (שם בשו"ת סע' ה סוף התשובה לגבי סכין).

מבחן בהלכות איסור והתר / תמוז תשס"ז

- א. יש לענות על עשר שאלות בלבד (אין חובה להקפיד על סדר עניית התשובות).
- ב. יש לנמק התשובות ולציין מקורות הדין (גמרא, ראשונים, שו"ע ואחרונים).
- ג. בתשובתך, נא התמקד בנידון השאלה (לא להאריך בענינים שאינם נוגעים לשאלה).
- ד. יש להקפיד על כתב ברור ומסודר.

שאלות

1. דין גוי מסל"ת בהדחת הבשר:
 - א. נכרי שנתן בקדירה בשר שהוכשר במליחה ולא ידוע אם הדיחו בהדחה בתרייתא האם נאמן מהכרי במסל"ת על הדחה זו. ציין ארבע שיטות ראשונים בזה. (ראה בשו"ת סי' סט סע' י (וצ"ע מהי השיטה הרביעית))
 - ב. קיי"ל שאין נכרי נאמן במסל"ת אלא בעדות אשה בלבד. כיצד מתיישב דין זה עם נידון דידן. (כנ"ל)
 - ג. כיצד נפסק הדין הנ"ל להלכה בשו"ע וברמ"א. מהי הסתירה בין מה שנפסק להלכה פה לבין מה שנפסק בין הכשר כלים, וכיצד מיישב זאת הש"ך. (כנ"ל)
2. כיצד מכשירים את החלקים השונים שבבהמה ובעוף (*ראה בשו"ת החדשות)
 - א. מח שבראש, מח שבעצמות. מהו ההבדל ביניהם ומהו הטעם בכך.
 - ב. קורקבן של עוף.
 - ג. חלחולת עם שומן
 - ד. ריאה
 - ה. שומן הכנתא.
3. צלייה בשיפוד וברשת (*ראה בשו"ת סי' עו סע' ד)
 - א. שיפוד שצלו בו בשר שלא נמלח או בשר איסור, האם מותר לצלות בשיפוד זה פעם נוספת.
 - ב. הרשת שצלו בה כבד, האם מותר לצלות בה גם להבא. באר.
4. בשר בחלב:
 - א. האם בשר טהורה בחלב טמאה (או ההיפך) מותרים באכילה בבישול והנאה, מעיקר הדין ומשום מראית עין (ציין את דינו של הטור, הביאורים בו, וההלכה המובאת באחרונים). (ראה בשו"ת סי' פז סע' ג-ד)
 - ב. ביצים הנמצאים בעופות, האם מותר לאוכלם עם חלב (ציין בקצרה את השיטות השונות, וכמי פסק השו"ע בזה). (ראה שם סע' ב)
 - ג. דגים עם חלב או עם חמאה, מה דינם. (*ראה בשו"ת החדשות)
5. אכילה על שולחן אחד:
 - א. שני בני אדם האוכלים על שולחן אחד, זה בשר וזה גבינה, ויש להם הוצאה אחת, האם מועיל שיעשו היכר ביניהם. ציין את שיטות הראשונים. (*ראה בשו"ת החדשות)
 - ב. האם ישנו איסור לאכול על שולחן אחד זה בשר נבלה וזה בשר כשרה, זה חמץ וזה מצה. (ראה בשו"ת סי' פח סע' ב)
 - ג. האם איסור זה קיים (אכילת בשר וחלב על שולחן אחד) כאשר אנשים אחרים יושבים אתם יחד באותו שולחן. (שם)
6. כחל:
 - א. להלכה, האם נוהגים לבשל כחל עם בשר או ללא בשר, וכיצד (ציין הדין לכתחילה ובדיעבד, אם עבר ובשלו). (ראה בשו"ת סי' צ)
 - ב. האם ניתן לבשל כחל בקדירה בשרית בלא בשר (לאחר קריעת ש"ו וטיחה בכותל), והאם מותר לחתוך כחל רותח בסכין שחתכו בה בשר. באר. (*ראה בשו"ת החדשות)
7. נפילת בשר לחלב:
 - א. בשר רותח שנפל לתוך חלב צונן, מה דינו של החלב. (ראה בשו"ת סי' צא סע' ד)
 - ב. בשר צלי קר (הנאכל מחמת מלחו) שנפל לתוך קערת חלב קר, מה דינו של בשר זה. (שם סע' ז).
8. דבר שיש לו מתירין:
 - א. התערב מין בשאינו מינו ויש לו מתירין, האם בטל, באר. ציין כיצד נקבע מין שונה, ע"פ השם או ע"פ הטעם. (ראה בשו"ת סי' קב סע' א)

- ב. ציין שבעה מקרים בהם לא נאמר דין "דבר שיש לו מתירין" (אף שעתידי להיות היתר לאיסור זה לאחר זמן). (שם, סע' ד)
9. באולם אירועים הכניסו לתנור אפיה תבנית עם עוגיות ממולאות בבשר. באחת העוגיות הוכנס בטעות שומן של איסור. בכל עוגיה בפני עצמה לא היה ששים כנגד שומן האיסור, אולם בכל העוגיות יחדיו היה פי ששים משומן האיסור. מה דינם של עוגיות ההיתר.
נתח את השאלה ע"פ שיטת הראשונים השונות, והבא את פסק השו"ע והרמ"א. (*ראה בשו"ת החדשות)
10. ספק ספיקא: (*ראה בשו"ת החדשות)
- א. שני תרנגולים אחד ודאי טרפה ואחד כשר ונמצאת ביצה ביניהם ואין ידוע אם נגמרה קודם שנטרפה מה יהיה דין הביצה באופן שהתערבו התרנגולים או שלא התערבו.
- ב. שני תרנגולים, אחד כשר ואחד ספק טריפה, ונמצאה ביניהם ביצה ואין ידוע אם נגמרה קודם שנטרפה מה יהיה דין הביצה באופן שהתערבו התרנגולים או שלא התערבו.
- ג. אלו דינים הסיק הש"ך מהמקרים הנ"ל (סעיף א, ב בשאלה) ביחס לתערובת חנויות ופירשה חתיכת בשר מהן.
11. בישולי גויים:
- א. האם ישנו דין בישול אחר בישול בבישולי נכרים. הוכח תשובתך. (*ראה בשו"ת החדשות)
- ב. ביצים שבשלם גוי האם נאסרים משום בישולי עכו"ם. (*ראה בשו"ת החדשות)
- ג. כלים שבשלו בהם בישולי עכו"ם האם צריכים הכשר. (ראה בשו"ת סע' טז)
12. טבילת כלים:
- א. האם ניתן להטביל כלי באופן שאוחז בכלי ברפיון ידיו. מה ההבדל בזה בין טבילת כלים לטבילה מטומאה. (ראה בשו"ת סעי' א-ג מובא ביחד עם סע' יב-יג)
- ב. כאשר אוחז את הכלי בחזקה, האם יועיל ללחלח ידיו במי מקווה או אפילו במים תלושים. ציין א שיטת הט"ז והש"ך בזה. (שם ושיטת הש"ך היא כשיטת הרמ"א)
- ג. תווית הדבוקה לכלי, באיזה אופן הוא חוצצת ובאיזה אופן לא. ציין הכלל בזה. (*ראה בשו"ת החדשות)

מבחן בהלכות איסור והיתר / חשוון תשס"ח

- א. יש לענות על עשר שאלות בלבד (אין חובה להקפיד על סדר עניית התשובות).
- ב. יש לנמק ולציין מקורות הדין (גמרא, ראשונים, שו"ע ואחרונים).
- ג. בתשובתך, נא התמקד בנידון השאלה (לא להאריך בענינים שאינם נוגעים לשאלה).
- ד. יש להקפיד על כתב ברור ומסודר.

בהצלחה

1. מליחה:
 - א. האם ניתן להשתמש במיץ תפוזים כדי להדיח את הבשר בהדחה ראשונה ואחרונה. (ראה בשו"ת סי' סט סע' ז-ח)
 - ב. בשר מבושל שספק האם מלחו אותו, מה דינו. (שם סע' י)
2. בשר ששהה ג' ימים בלא מליחה:
 - א. בשר ששהה בהקפאה במשך כשבוע, האם ניתן להפשירו ולמלחו. (ראה בשו"ת סי' סט סע' א-ב).
 - ב. בשר ששהה ג' ימים בלא צליה והתערב באחרות, מה דינו, באר. (שם סע' יד)
3. דם שבשלו:
 - א. דם שבשלו או מלחו, האם אסור מהתורה או מדרבנן. (סי' סט סע' א)
 - ב. הוכח מהי שיטת השו"ע והרמ"א בזה. (שם)
4. מליח כרותח:
 - א. מליח שאינו נאכל מחמת מלחו שכבר שהה שיעור מליחה, האם דינו כרותח לכל דינו. (ראה בשו"ת סי' סט סע' כ וסי' צא סע' ה-ו)
 - ב. האם ישנו הבדל בין מלח שהפליט דם מבשר לבין מלח שע"ג בשר וחלב. (שם)
 - ג. ציר שזב מבשר שנמלח, האם חשיב רותח (כשנפל על מאכל או כלי). (סי' צא סע' ה-ו)
5. כיסוי קדרה:
 - א. קדרה שבישל בה בשר, ולאחר מעל"ע בישל בה חלב, מה דין הקדרה וכיסוי הקדרה. באר. (ראה בשו"ת סי' צג)
 - ב. מבשלת הניחה ע"ג הכיריים סיר בשרי וסיר חלבי. בטעות החליפה המבשלת בין המכסים, את המכסה החלבי הניחה ע"ג סיר הבשר ואת המכסה בשרי הניחה ע"ג סיר החלב. מה דין הכלים והתבשילים. (שם)
6. תחיבת כף:
 - א. תחב כף חלבית בקדירה בשרית, כנגד כמה מהכף יש לשער בביטול, כאשר אינו יודע כמה תחב או כאשר טוען שיודע. (ראה בשו"ת סי' צד סע' א-ד)
 - ב. מה הדין אם תחב כף בקדירה ג' פעמים ולא נודע בינתיים (כמה פעמים ס' בעי). (שם)
7. בדיקת מאכל ע"י טעימה:
 - א. אדם המסופק בתבשיל שברשותו האם התערב בו איסור מסויים, האם מותר לו לטעמו כדי לבדוק האם התערב בו איסור זה (דין טעימה במקום איסור). (ראה בשו"ת סי' קח סע' ד-ז).
 - ב. האם במקרים מסויימים ניתן לסמוך על טעימת ישראל, פרט. האם יש לחלק בין טעימה ע"י לחיכה בלשון לבין טעימה ממשית במאכל. (שם)
8. חתיכה הראויה להתכבד:
 - א. חתיכה האסורה מדאורייתא ויש ספק האם היא ראויה להתכבד, או שהיא ראויה להתכבד ויש ספק אם היא אסורה, האם היא בטלה. (ראה בשו"ת סי' קא סע' א)
 - ב. בשר שמקובל להגיש אותו ברצועות (ולא בחתיכה אחת גדולה), האם רצועה אחת כזו דינה כחתיכה הראויה להתכבד. (*ראה בשו"ת החדשות).

9. איסור דבוק:

- א. מהו המקור בגמרא ובראשונים לאיסור דבוק, מהם הטעמים לאיסור זה ומהי הנפק"מ ביניהם.
(*ראה בשו"ת סי' עב סע' ג וסי' צב סע' ג-ד אותיות א-ב)
ב. מהי שיטת המחבר והרמ"א בדין איסור דבוק, הוכח זאת מכמה מקורות. (שם)

10. דין קבוע:

- א. עשר חנויות שבכל אחת מהן שור אחד, ונמצא אחד מן הראשים טריפה, ואין ידוע באיזו חנות הטריפה, האם הוי קבוע, פרט. (ראה בשו"ת סי' קי סע' ג)
ב. "קבוע למפרע" – מה דינו, ציין את שיטות הראשונים בזה. (שם שאלה המתחלת "לקח בשר מאחת החנויות ולא היה ידוע שאחת טרפה")

11. פת עכו"ם ובישולי עכו"ם:

- א. האם ניתן להקל בהם במקום שאין מצוי אופה ישראל או מבשל ישראל, באר. (*ראה בשו"ת סי' קיב סע' ב)
ב. ציין לפחות ששה היתרים שנהגו בפת עכו"ם. (*ראה בשו"ת החדשות סי' קיב)
ג. נכרי שהכין קפה לישראל, האם יש בזה משום בישולי עכו"ם. (ראה בשו"ת סי' קיג סע' טז)

12. הכשרת כלים:

- א. אדם (יהודי) הזמין ממפעל של גויים בהזמנה אישית ייצור כלי מסויים, ע"פ נתוני כלי וחומרי ייצור שהעביר להם, האם כלי זה טעון טבילה. פרט ובאר. (*ראה בשו"ת החדשות סי' קכ)
ב. קנה מהגוי כלי משומש שזקוק להגעלה, מהו סדר הפעולות בהכשרתו, ומה הדין אם שינה בסדר פעולות ההכשרה. (ראה בשו"ת סי' קכא סע' א-ב)
ג. השתמש לאיסור במקצת הכלי, האם די להכשיר מקצת הכלי. ציין השיטות והבא פסק השו"ע והרמ"א. (שם סע' ו)

מבחן בהלכות איסור והיתר/ אדר ב' תשס"ח

- א. יש לענות על עשר שאלות בלבד (אין חובה להקפיד על סדר עניית התשובות).
ב. יש לנמק התשובות ולציין מקורות הדין (גמרא, ראשונים, שו"ע, ונו"כ).
ג. בתשובתך, נא התמקד בנידון השאלה (לא להאריך בעניינים שאינם נוגעים לשאלה).
ד. בהצלחה
13. בדין הדחת הבשר לאחר המליחה:
ג. כמה הדחות צריך להדיח את הבשר לאחר המליחה. (ראה בשו"ת סי' סט סע' ז-ח).
ד. בישל את הבשר, או הניחו בכלי שני לא הדחה אחרונה, מה דינו של הבשר. (שם סע' ט).
ה. האם ניתן לסמוך על גוי המעיד שהדיח את הבשר קודם שהניחו בקדרה. (שם סע' י').
14. מליחה בכלי שאינו מנוקב.
ג. בשר שנמלח בכלי שאינו מנוקב, האם נאסר הבשר כולו או מקצתו. (ראה בשו"ת סי' סט סע' יח).
ד. מהו שיעור שהיית הבשר בכלי כדי שיאסר. (שם).
ה. מה דינו של הכלי הנ"ל להשתמש בו באופנים הבאים: צונן, רותח, או למלוח בו שוב. (שם סע' טז).
15. עוף ממולא בבשר
מה דינו של עוף ממולא בבשר במקרים הבאים:
ג. כשנמלח העוף החיצון ולא נמלח הבשר הפנימי. (ראה בשו"ת סי' עז).
ד. כשנמלח הבשר הפנימי ולא נמלח העוף החיצון. (שם).
כתוב את הדין באפנים הנ"ל א. לצליה ב. לקדירה
16. דין קיבת הבהמה
ד. חלב הנמצא בקיבה, האם יש לו דין חלב- ציין ג' שיטות בראשונים. (ראה בשו"ת סי' פז סע' ט).
ה. העמיד גבינה בקיבה שנמלחה או נכבשה עם חלב, מה דינה של הגבינה. (שם סע' יא).
17. טיפת חלב שנפלה לקדירה
ג. טיפת חלב שנפלה על חתיכת בשר שמקצתה בתוך הרוטב, האם משערים בכל מה שבקדירה, או רק בחתיכה עצמה. (ראה בשו"ת סי' צב סע' ב).
ד. מה הדין כשאין ידוע לאיזו חתיכה נפלה טיפת החלב. (שם).
ה. מה דינה של חתיכה שמקצתה בתוך הרוטב ונפל איסור על החתיכה. (שם).
18. נ"ט בר נ"ט
ג. בישל או צלה דגים בקדירה בשרית, אם מותר לאוכלם עם חלב. (ראה בשו"ת סי' צה סע' א-ב).
ד. ביצה עם קליפתה שבישל עם בשר, האם מותר לאוכלה עם חלב. (שם).
ה. מה הדין של נ"ט בר נ"ט בדבר חריף. (שם).
ו. סיר בשרי שהודח ביורה חלבית שנמצאת על האש, או בחום כלי שני-מה דינם של הכלים. (שם סע' ג-ד).
19. "תרי משהו"
ג. חתיכה שנאסרה באיסור משהו (כגון דבר שיש לו מתירין) ונתבשלה בקדירה מין במינו- מה דינה של הקדירה ומדוע. (ראה בשו"ת סי' צב סע' ג-ד).
ד. מה הדין באם "האיסור משהו" הוא חמץ בפסח. (שם).
ה. מה הדין באם האיסור משהו נמצא בתערובת לח בלח. (שם).
20. "טעם כעיקר"
איתא בגמרא בע"ז (זו:) "אמר רבי אבהו אמר ר"י: כל שטעמו וממשו אסור ולוקין עליו וזהו כזית בכדי אכילת פרס, טעמו ולא ממשו אסור ואין לוקין עליו" עכ"ל הגמ'.
ג. ציין ד' שיטות בראשונים בפירוש הגמ' הנ"ל, ואת טעמו של כל אחד מהם. (ראה בשו"ת סי' צח סע' ב).
ד. כיצד פוסק השו"ע להלכה ומה הנ"מ להלכה בזה. (שם).
21. דין "מפטם" בצליה ומליחה
ג. מהו המקור בגמ' לדין מפטם באיסור כחוש, והאם דין זה נאמר גם במליחה וצליה. (ראה בשו"ת סי' קה סע' ה וסע' ז)
ד. האם דין מפטם קיים גם באיסור כחוש הבלוע בחתיכה שמינה, ומדוע. (שם סע' ז)
ה. האם דין מפטם קיים באיסור דם ומדוע- הבא ראיה לזה. (*ראה בשו"ת החדשות).

22. קבוע דרבנן

דבר קבוע שאינו בטל מחמת חשיבותו (כגון בריה או חרה"ל) ונתערב באחרים ונפל אחד מן התערובת לתערובת שניה.

- ד. האם מותר לאכול את התערובת השניה כולה יחד או אחד אחד. (ראה בשו"ת סי' קי סע' ח).
- ה. מה הדין באם ספק איסור חשות נתערב ונפל מאותה התערובת למקום אחר. (שם).
- ו. מהי הסתירה בפסקי השו"ע מדין קבוע דאורי' וכיצד ניתן ליישבה. (שם).

23. בישול עכו"ם

- ד. הניח ישראל בשר על גחלים שלא היה ראוי להתבשל עליהם כמאכל בן דרוסאי ללא סיוע הנוכרי, ובא הנכרי והפך בהן ונתבשל, מה דינו של הבשר. (ראה בשו"ת סי' קיג ו-ז)
- ה. בישל הנכרי כמאכל בן דרוסאי וגמרו ישראל. (*ראה בשו"ת החדשות).
- ו. נתן ישראל קדרה על האש וסילקה לפני שהתבשלה כמאב"ד ושוב החזירה הנכרי, מה דינה. (*ראה בשו"ת החדשות).

12. טבילת כלים

- a. מהו ההבדל בין כיסוי שכופין על הפת לאפותו לבין כיסוי קדירה לעניין חיוב טבילתם ומדוע. (*ראה בשו"ת החדשות).
- b. חתן שקבל כלי סעודה חדשים ולא הספיק לטובלם, האם יכול להשתמש בהם בדרך עראי בלא טבילה- הוכח. (*ראה בשו"ת החדשות).
- c. אדם ששואל כלים שאינם טובלים מגמ"ח לצורך אירוע משפחתי, ואין לו זמן להטבילם- האם יכול להשתמש בהם ללא טבילה, והאם יש הבדל איזה סוג כלים השאיל. (*ראה בשו"ת החדשות).

מבחן בהלכות איסור והיתר / אב תשס"ח

- א. יש לענות על עשר שאלות בלבד.
- ב. יש לנמק התשובות ולציין מקורות הדין (גמרא, ראשונים, שו"ע וכו')
- ג. בתשובתך נא התמקד בנידון השאלה.

1. דם בעין

- א. כלי ראשון רותח שנפל לתוכו דם בעין ולא ידוע אם היה ששים כנגד הדם- מה דינו. ומה הדין במקרה הנ"ל אם נפל לכלי שני רותח. (ראה בשו"ת סי' צח סע' ב לגבי ספיקות, וסי' קה סע' ב לגבי כ"ר וכ"ש)
- ב. בשר שלא הודח ולא נמלח ויש על גביו דם בעין ונשרה במים מעת לעת- מה דינו ומה דינו של הבשר במקרה הנ"ל באם נפל לציר. (ראה בשו"ת סי' סט סע' טו, וסי' ע סע' ו ד"ה קודם מליחתו)
- ג. דם בעין שנפל על הצלי שאצל האש- מה דין הצלי, ומה דינו של בשר שלא הודח ונמלח ולא שהה שעור מליחה ונצלה. (ראה בשו"ת סי' עו סע' א)

2. איסור דבוק

- א. מהו המקור לאיסור דבוק בגמרא ובראשונים, ומהי שיטת מרן המחבר בדין איסור דבוק- הוכח לפחות מג' מקומות בשו"ע. (*ראה בשו"ת סי' עב סע' ג וסי' צב סע' ג-ד אותיות א-ב, ולגבי המקור מהגמרא ראה בשו"ת החדשות סי' ק וכן לגבי ההוכחה מהשו"ע)
- ב. האם איסור דבוק שייך גם באיסור דרבנן (למ"ד דבוק). (שם בסי' צב)
- ג. בשר שנתבשל ללא הדחה אחרונה (עם מלח שעליו)- מה דינו, והאם שייך בזה אסור דבוק. (ראה בשו"ת סי' סט סע' ד)

3. דגים ועופות

- א. עופות ודגים שמלחם יחד- מה דינם, ומה הדין האם היו קשקשים על הדגים. (ראה בשו"ת סי' ע סע' א)
- ב. מה הדין אם העוף מלוח והדג תפל (שלא נמלח) והדג בלע דם מן העוף. (שם סע' ב)
- ג. האם יש נפקא מינה כיצד מונחים העופות והדגים, ומה הדין באם אין ידוע כיצד הונחו. (*שם בשו"ת סוף סע' א וראה גם בשו"ת החדשות סי' הנ"ל לגבי אין ידוע כיצד הונחו)

4. איסור כדי קליפה

- א. מאכל שנאסר כדי קליפה וא"א לקולפו- מה דינו. (ראה בשו"ת סי' צא סע' ד)
- ב. מלח בשר בכלי שאינו מנוקב ונשתמש בכלי למרק רותח- מה דין המרק, והאם זה תואם את הפסק בשאלה א'. (ראה בשו"ת סי' סט סע' טז ובדברי הש"ך המובאים שם)
- ג. ירך שנמלחה עם גיד הנשה ונאסרה כדי קליפה ובשלה אח"כ- מה הדין וכיצד זה מתיישב עם הפסק בשאלה א'. (*ראה בשו"ת החדשות סי' צא סע' ד)

5. איסור בשר וחלב

- א. האם איסור בשר בחלב ע"י בישול, חשוב איסור מחמת עצמו, לענין לאסור חתיכות אחרות ולענין חתיכה הראויה להתכבד. (ראה בשו"ת סי' קה סע' ז, וסי' קא סע' א)
- ב. מה דינו של בשר שנכבש בחלב לענין הנ"ל בשאלה א' (ראה בשו"ת סי' קה סע' ז סוף הפיסקה המתחלת 'יציאה מבשר שבלוע בו חלב')
- ג. בשר נבלה שנתבשל בחלב, האם אסור באכילה ובהנאה. (*ראה בשו"ת החדשות סימן פז סע' ג)

6. לישה בחלב

- א. הרוצה ללוש בצק ל"פיצה" או ללחמניות חלביות, כתוב מהי הבעיה ההלכתית בזה ופרט את ההתרים שנאמרו בענין. (ראה בשו"ת סי' צז סע' א)

- ב. מדוכה ששמושה הרגיל לפרוה ואירע שהשתמשו בה פעם אחת לבשר, האם ניתן להמשיך להשתמש בה לבשרי. (ראה בשו"ת סי' צז סע' א בדברי הט"ז ופר"ח)
ג. אפה פת בתנור יחד עם פשטידא בשרית וזב מן הפשטידא לחוץ ולא נגע בפת- מה דין הפת ומדוע. (*ראה בשו"ת החדשות סי' הנ"ל)

7. ביטול איסור לכתחילה

- א. כסבור שמותר לבטל, האם נחשב שוגג. (*ראה בשו"ת החדשות סי' צט סע' ה)
ב. האם מותר להשתמש לכתחילה בכלי שבלע איסור מועט. (ראה בשו"ת סי' צט סע' ז)
ג. מתי אומרים חוזר ונעור ומתי איסורים מבטלים זה את זה, והאם יש חילוק בין נודע ללא נודע בינתיים. (*ראה בשו"ת סי' צט סע' ה-ו בשאלות האחרונות וכן סוף סי' צח וראה גם בשו"ת החדשות סי' הנ"ל)

8. כבוש כמבושל

- א. מהו שעור זמן הכבישה להיאסר כאשר זה בחומץ או בציר. (ראה בשו"ת סי' קה סע' א)
ב. האם יש כבישה בכלים (איסור ששהה בכלי היתר, היתר ששהה בכלי איסור) (שם בשו"ת)
ג. ספק שהה שיעור כבישה מה הדין בב"ח, ובשאר איסורין. (שם)

9. מליח כרותח

- א. עד כמה החתיכה אוסרת (באיסור שמן, ובאיסור כחוש) (ראה בשו"ת סי' צא סע' ה-ו)
ב. האם יש מליחה בכלים (היתר מלוח בכלי איסור), והאם יש חילוק בין יבש ללח. (ראה בשו"ת סי' סט סע' טז וסי' קה סע' יב)
ג. האם דין תתאה גבר נאמר גם במליחה. (ראה בשו"ת סי' צא סע' ה-ו וסי' קה סע' יא)

10. ריחא מילתא

- א. מה הדין אם צלה או בישל בשר כשירה עם בשר נבילה כשהם מגולים (תנור קטן וסתום). (ראה בשו"ת סי' צז סע' ג)
ב. מה הדין במקרה הנ"ל כשחתיכת האיסור היא דבר חריף או איסור האוסר במשהו. (ראה בשו"ת סי' קח סע' א)
ג. מה הדין להריח איסור במקרים הבאים: א. יין נסך ב. בשמים שקלטו ריח יי"ג ג. בשמים של ע"ז (אם עיקרו עומד לריח או לא) ד. לשאוף טבק עם תערובת סתם יינם. (* שאלות א-ג ראה בשו"ת סי' קח סע' ד-ז ושאלה ד' ראה בשו"ת החדשות סי' הנ"ל)

11. בישולי גויים

- א. כתוב שבעה אפשרויות שבהם מותר לאכול מבישולי עכו"ם. (*ראה בשו"ת החדשות סי' קיג)
ב. אלו סוגי בישול מותרים ומדוע. (*ראה בשו"ת החדשות שם סע' יג)
ג. בישל העכו"ם באופן שאסור משום בשולי עכו"ם- מה דינם של הכלים. (ראה בשו"ת סי' קיג סע' טז)

12. טבילת כלים

- א. ציין ד' מקרים שבהם צריך להטביל את הכלי בלא ברכה ומדוע. (ראה בשו"ת סי' קכ סע' א לגבי כלים מצופים אבר, סכין של שחיטה, כלי עץ עם חישוקים מברזל, כוס של כסף מחובר בכלי עץ)
ב. האם אפשר להטביל כלים ע"י עכו"ם ומה הדין בקטן. (ראה בשו"ת שם סע' יד-טו)
ג. נזכר ביום השבת שלא הטביל את הכלי, מהי תקנת הכלי בשבת, ומה תקנתו לאחר השבת. (שם סע' טז)

מבחן בהלכות איסור והיתר/ כסליו תשס"ט

1. שיעור המליחה
א. מהו שיעור המלח שצריך לפזר על הבשר כשמולחו? (ראה בשו"ת סי' סט סע' ד).
ב. מה דינה של חתיכה שמלחה מצד אחד בלבד וכן עופות שלא מלחם מבפנים, האם מותרים, לכתחילה ובדיעבד? (שם).
ג. חתך לאחר מליחה, האם צריך למלוח במקום החתך, ומה הדין אם חתך לאחר הדחה? (*לגבי חתך לאחר הדחה ראה בשו"ת סי' סט סע' א-ב ולגבי חתך לאחר מליחה ראה בשו"ת החדשות סע' ה).
2. מליחת חתיכות
א. מדוע מותר למלוח חתיכות זו ע"ג זו – פרט את הטעמים והנפק"מ ביניהם? (ראה בשו"ת סי' ע סע' א).
ב. באיזה טעם נקטו המחבר והרמ"א להלכה, הוכח? (שם).
ג. מלח עופות ודגים יחד, באילו אופנים מותר ובאילו אסור, לכתחילה ובדיעבד? (שם).
3. המתנה בין בשר וחלב
א. מדוע צריך לשהות אחר אכילת בשר – פרט את הטעמים והנפק"מ ביניהם? (ראה בשו"ת סי' פט סע' ג).
ב. כתוב את השיטות והמנהגים במשך הזמן שצריך להמתין. (שם סע' א).
ג. כיצד יש לנהוג באכילת בשר או בשר עוף לאחר חלב או גבינה? (שם סע' ב וסע' ג).
4. העלאת בו"ח על שולחן אחד
א. מהי סיבת האיסור בהעלאת בו"ח על שולחן אחד, באיזה בשר אסור ובאיזה שולחן, פרט? (ראה בשו"ת פח סע' א-ב).
ב. מיהם האסורים בזה ומהם ההיתרים שנאמרו בענין? (שם).
ג. מה הדין באים אחרים יושבים ג"כ באותו שולחן? (שם בסוף התשובה).
5. חתיכה נעשית נבלה
א. האם אומרים חנ"נ כשהבשר או החלב כבר אסורים וכגון שהחלב טמא או הבשר טמא [לדעת השו"ע שאומרים חנ"נ רק בב"ח]? (ראה בשו"ת סי' פז סע' ג).
ב. האם אומרים חנ"נ בחתיכה שנאסרה ע"י מליחה? (ראה בשו"ת סי' צב סע' ג-ד אות ו).
ג. האם אומרים חנ"נ כשאינו ידוע לאיזו חתיכה בין החתיכות נפל האיסור? (ראה בשו"ת סי' קיא סע' ז וסי' צב סע' ב).
6. כיסוי קדירה
א. טיפה הנופלת ע"ג כיסוי קדירה, האם משערים בכל הקדירה או רק בכיסוי? (ראה בשו"ת סי' צב סע' ז).
ב. כשיש ממשות בעין של איסור בכיסוי, וכיסה בו הקדירה, האם סגי בס' כנגד הבעין או בעיני ס' כנגד כל הכיסוי? (ראה בשו"ת סי' צג סע' א בענין כיסוי שאינו ב"י בדברי הש"ך בהסבר הרש"ל ולעומתו סברת רע"א).
ג. מה הדין בטיפה הנופלת ע"ג כיסוי שאינו בן יומו? (שם).
7. דבר שיש לו מתירין
א. אסר על עצמו או על חברו דבר מאכל בנדר או שבועה, האם חשיב לו דבר שיש לו מתירין? (*ראה בשו"ת סי' קב סע' ד בשאלה העוסקת בתנאים לדבר שיש לו מתירין בפיסקה המתחילה- דין דשיל"מ חל אפילו וכו' וראה פירוט הדין בשו"ת החדשות).
ב. דבר שאסור מחמת איסור הבלוע בו, האם חשיב דבר שיש לו מתירין [בין אם האיסור הוא מין במינו עם התערבות, או אינו מינו]? (ראה בשו"ת סי' קב סע' ד לגבי חתיכת בשר ששהתה ג' ימים בלי מליחה).

ג. אם יש להתיר דשיל"מ מכח ספק ספיקא או ספק דרבנן? (ראה בשו"ת סי' קב סע' א וסי' קי סע' ח).

8. חום כלי ראשון

א. כלי ראשון שעל האש ואין היד סולדת בו, האם דינו ככלי ראשון? (ראה בשו"ת סי' קה סע' ב).

ב. תחב מצקת לכלי ראשון שע"ג האש והוציא ממנו מים, האם דין המצקת ככ"ר או ככ"ש? (ראה בשו"ת סי' צב סע' ט).

ג. כלי ראשון שהורק ממנו המאכל, האם עדיין נחשב ככ"ר? (*ראה בשו"ת החדשות סי' קה סע' ג).

9. איסור בלוע בחתיכה ובכלי

א. מה דינה של חתיכה הבלועה מאיסור כחוש ונצלחה או נמלחה עם חתיכת היתר? (ראה בשו"ת סי' קה סע' ז).

ב. מה דינו של כלי שבלע איסור כחוש ונגע בו היתר יבש? (שם).

ג. תבשיל של אורז חם שנבלע בו חלב ותחב לתוך האורז כף של בשר בן יומו – מה דינם של התבשיל והכף, ומדוע? (*ראה בשו"ת החדשות).

10. ספק ספיקא משם אחד

א. מהו המקור לס"ס משם אחד, והאם אומרים ס"ס כזה? (ראה בשו"ת סי' קי סע' ט).

ב. בהמה חולבת (ספק אם בכרה) שילדה תאומים ויש ספק מיהו הבכור, האם אומרים ס"ס כזה, ומדוע? (שם).

ג. מה הדין במקרה הנ"ל כאשר הבהמה ילדה תאומים אחד זכר ואחד נקבה, ומדוע? (שם).

11. בישולי עכו"ם

איתא בגמרא (ע"ז לח.) "איבעיא להו, הניח גוי והיפך ישראל מהו", ואסיקנא: "בין הניח גוי והפך ישראל, בין הניח ישראל והפך גוי – מותר, ואינו אסור עד שתהא תחילתו וגמרו ביד גוי".

א. "והיפך ישראל" – האם מדובר בגחלים או בתבשיל, הסבר מדוע? (*ראה בשו"ת החדשות סי' קיג).

ב. "עד שתהא תחילתו וגמרו ביד גוי" – מה הדין באם היה תחילתו ביד גוי והגיע למאב"ד וגמרו ישראל? (שם).

ג. מה הדין במקרה הנ"ל באם תחילתו ע"י ישראל ולא היה מגיע למאב"ד ללא סיוע הגוי? (שם).

12. הכשר כלים

א. כלי שנשתמש בו איסור במקצתו – האם מועיל להכשיר רק המקום שנשתמש בו, והאם יש הבדל בין כלי שהכשירו בהגעלה או בליבון? (ראה בשו"ת סי' קכא סע' ו).

ב. מה הדין באם הכלי בלע בשר במקצתו, האם מועיל להכשיר רק המקום שהשתמש בו כדי להכשירו לחלב? (שם)

ג. שפוד שצלו בו בשר שלא נמלח ורוצה ללבנו לצלות בו בשר כשר, האם מועיל הכשר מקצתו? (ראה בשו"ת סי' עו סע' ד בסוף התשובה).

מבחן בהלכות איסור והיתר / אדר תשס"ט

- א. יש לענות על עשר שאלות בלבד (אין חובה להקפיד על סדר עניית התשובות).
- ב. יש לנמק התשובות ולציין מקורות הדין (גמרא ראשונים שו"ע ואחרונים).
- ג. בתשובתך נא התמקד בנידון השאלה. (לא להאריך בענינים שאינם נוגעים לשאלה).
- ד. יש להקפיד על כתב ברור ומסודר.

1. בשר שלא נמלח

- א. בשר שנתבשל בלא מליחה ויש ס' בקדירה כנגד אותה החתיכה, מה דינה של החתיכה (ובאר הטעם). (ראה בשו"ת סי' סט סע' יא).
- ב. כשאינ ס' כנגד אותה חתיכה, האם יש לחלק בין אם הוכנס הבשר בעוד הקדירה צוננת או רותחת. (שם בשם הפ"ת).
- ג. בשר שנתבשל בלא מליחה ונתערב באחרות יבש ביבש, מהו שיעור הביטול. (שם סע' יד דין ב)

2. צליית בשר

- א. האם לצליית בשר צריך מליחה והדחה. (ראה בשו"ת סי' עו סע' א-ב).
- ב. מה דין הסכין שחתכו בו הבשר בשעת צלייתו והשיפוד שצלו בו הבשר. (שם סע' ד).
- ג. האם מותר ליתן כלי תחת הבשר בשעת צלייתו לקבל השומן הנוטף ממנו. (שם סע' ו).

3. בישול בשר בחלב

- א. טיגון או חם בחם בלא רוטב, האם נחשב בישול מן התורה. (ראה בשו"ת סי' פז סע' א לגבי טיגון וצלייה בב"ח).
- ב. בישל בשר עם חלב שחוטה או חלב בן פקועה, האם איסורו מן התורה. (*ראה בשו"ת החדשות סי' פז)
- ג. האם יש איסור לאכול בשר עם חלב זכר (דאדם או דבהמה). (ראה בשו"ת סי' פז סע' ו)

4. בשר בחלב

- א. בישל ב' סירים יחד אחת בשרית ואחת חלבית, אחת מתחת השניה, מה דין העליונה (כשהתחתונה מכוסה או מגולה). (ראה בשו"ת סי' צב סע' ח).
- ב. האם יש לחלק בדין זה אם בסיר התחתון היו משקין או אוכלין. (*ראה בשו"ת סי' קח בצדדים להתיר אפיה בתנור וראה ביתר פירוט בשו"ת החדשות).
- ג. אפה פיצה בתנור ואח"כ הניח סיר בשרי על אותו מקום רותח (כתוב צדדי ההלכה). (*ראה בשו"ת החדשות סי' צב סע' ח).

5. חתיכה נעשית נבילה

- א. האם אומרים חנ"נ גם באיסור דרבנן שהתערב בהיתר. (ראה בשו"ת סי' צב סע' ג-ד מקרים בהם אין חנ"נ אפילו בב"ח אות ג)
- ב. האם אומרים חנ"נ בתערובת לח בלח. (שם מקרים בהם אין חנ"נ בשאר איסורים אות ד).
- ג. האם אומרים חנ"נ בכלים [כלי חדש או כלי ישן] (שם אות ה).

6. דבר חריף

- א. לימונים המגיעים חתוכים מהעכו"ם, מה דינם והטעם, והאם בצנן או כרוב דינם יהיה שווה ללימונים. (*ראה בשו"ת החדשות סי' צו סע' ד).

- ב. האם אומרים נ"ט בנ"ט בדבר חריף. (ראה בשו"ת סי' צה סע' א-ב בסופו וסי' צו סע' א).
ג. מה הדין בחתך דבר חריף בסכין בשרי שאינו בן יומו. (שם וכן סע' ג).

7. דבר שיש לו מתירין

- א. האם ומדוע נחשב או לא לדבר שיש לו מתירין בא' מהמקרים הבאים: א) חמץ בפסח. ב) מבשל בשבת. ג) במקום שהמאכל מתקלקל. (ראה בשו"ת סי' קב סע' ג וסע' ד).
ב. "דבר שיש לו מתירין אפילו באלף לא בטיל" – מה הדין באופן שהוא נטל"פ, האם יאסור. (*ראה בשו"ת החדשות סי' קב סע' ד).

8. נותן טעם לפגם

- א. מהו המקור לדין נטל"פ ומהו שיעור הפגם. (ראה בשו"ת סי' קג סע' א' וסע' ב).
ב. מה הדין באופן שהדבר עצמו אינו פגום ורק בתערובת נפגם הטעם. (שם סע' א).
ג. בישל בקדירה שאינה בת יומא אך לא הדיח הקדירה לפני הבישול, האם מותר לאכול את התבשיל- כיצד הכרעת הדין למעשה. (*ראה בשו"ת החדשות סי' קג סע' ה).

9. תערובת יבש ביבש

- א. תערובת מין במינו ויש רוב בהיתר ואח"כ בישראל מה הדין (בישל קודם שנודע התערובת או אחר). (ראה בשו"ת סי' קט סע' ב).
ב. תערובת מין באינו מינו, האם מה שצריך ס' הוא מן התורה או מדרבנן. (שם סע' א).
ג. תערובת מין באינו מינו, האם גם באיסור דרבנן צריך ס'. (ראה בשו"ת סי' קט סע' א שאלה האם יש הבדל בין איסור דאור' לדרבנן בסוף התשובה).

10. ספק ספיקא

- א. ספ"ס שאינו מתהפך, הבא דוגמא לזה הדין והטעם. (ראה בשו"ת סי' קי סע' ט).
ב. גבינה שיש ספק אם העמידוה בעור קיבת נבילה (שאיסורו הוא מספק), האם יש להתירו מכח ספ"ס. (*ראה בשו"ת החדשות סימן קיא סעיף ד).
ג. גבינות של עכו"ם (שאיסורו הוא מספק) ונתערב באחרות, האם יש להתירו מכח ספ"ס. (ראה בשו"ת סי' קי סע' ט).

11. פת עכו"ם

- א. מהם הטעמים שאסרו פת עכו"ם ומה הנפ"מ ביניהם. (*ראה בשו"ת החדשות סי' קיב).
ב. ישראל השליך קיסם, לכמה זמן מועיל הכשר זה. (ראה בשו"ת סי' קיב סע' ט-יב בדברי הרמ"א אם לא עמד התנור מעת לעת בלא היסק).
ג. הנזהר בפת עכו"ם או שאר איסורים, האם מותר לו לאכול בשולחן אחד עם אדם אחר שאינו נזהר. (שם סע' יג).

12. הכשר כלים

- א. האם קטן נאמן על טבילת כלים ומדוע, והאם יש הבדל בין כלי מתכות לכלי זכוכית ומדוע. (ראה בשו"ת סי' קכ סע' יד-טו).
ב. עכו"ם שהטביל, האם מהני לכתחילה ובדיעבד. (שם).
ג. אדם הנמצא במקום שאין מקוה, כיצד ינהג, ומה הדין אם השתמש בכלי בלי טבילה, מה דין התבשיל. (שם סע' טז).

בהצלחה!

מבחן בהלכות איסור והיתר / אב תשס"ט

- א. יש לענות על עשר מתוך שתיים עשרה השאלות.
- ב. בכל תשובה יש לכתוב את מקורות הגמרא והראשונים ועד לפסק ההלכה.
- ג. נא להקפיד על כתיבה מסודרת וכתב קריא.

בהצלחה!

1. דם שפירש ממקום למקום

- א. מהו המקור בגמרא לדין הנ"ל, והאם דין זה קיים לאחר מיתה. (*ראה בשו"ת החדשות סי' סז סע' א).
- ב. מה ההבדל בין חתיכה שנתבשלה בדמה לחתיכה שנכבשה בדמה בדין הנ"ל. (ראה בשו"ת סי' סט סע' טו (לגבי אופן שיש ס' כנגד הדם אם הבשר מותר או אסור)
- ג. מה דינו של שומן שנתבשל ללא מליחה. (ראה בשו"ת סי' עה בדברי הש"ך ס"ק ח).

2. הדחה בתרייתא

- א. בשר שנמלח ולא הודח הדחה בתרייתא ונתבשל- מה דינו, והאם יש הבדל בין כלי ראשון לכלי שני בזה. (ראה בשו"ת סי' סט סע' ט).
- ב. מה הנפקא מינה בין הפוסקים כ"מעשה דרש"י" לחולקים עליו בדין הדחה בתרייתא. (ראה בשו"ת סי' סט סע' כ ב"מ ב).
- ג. בשר שנמלח ולא הודח הדחה בתרייתא וצלאו- מה דינו. (ראה בשו"ת סי' עו סע' א-ב בסוף התשובה הראשונה נתבאר שם דין הדחה בתרייתא בצ"ל).

3. תחיבת כף בקדירה

- א. תחב כף חלבית בקדירת בשר ויש ס' כנגד הכף, נפסק להלכה שהקדירה והתבשיל מותרים והכף אסורה. מדוע לא נדון את הס' שבקדירה כהגעלה לכף ותהיה מותרת – ציין ד' טעמים שהובאו בב"י בענין זה. (*ראה בשו"ת סי' צד סע' א-ד ביחס לסע' ג וראה עוד בשו"ת החדשות)
- ב. חזר ותחב את הכף הנ"ל בתוך מעת לעת, מה דינה של הכף כשהתחיבה השניה היתה בתוך מעת לעת לבישול החלב, וכשהיתה בתוך מעל"ע לתחיבה ראשונה. (*ראה בשו"ת שם ביחס לסעיף ב' ולגבי החילוק בדין המעל"ע ראה בשו"ת החדשות)

4. קערות שהודחו יחד

- א. קערות של בשר שהודחו ביורה חלבית- האם מותרים? ציין את צדדי הענין שהובאו בראשונים בזה, וכיצד נפסק להלכה. (ראה בשו"ת סי' צה סע' ג-ד).
- ב. נתן אפר במים חמים שביורה החלבית, לפני שהניח בתוכה קדירה בשרית. פסק השו"ע שע"י האפר הוי נטל"פ ומותר. הבא ב' הוכחות שהובאו בפוסקים שהאפר אינו פוגם וכיצד יש לדחותם. (*ראה בשו"ת החדשות סי' צה סע' ד).

5. בישול דבש במחבת

- בישול דבש במחבת בשרית בת יומה והוריקוהו חם לתוך קערה חלבית בת יומה
- א. מה דין הדבש. (*ראה בשו"ת החדשות סי' צד סע' ט).
 - ב. מהם ב' הטעמים ומה הנ"מ ביניהם להלכה. (שם).
 - ג. מה דינה של הקערה. (שם).

6. אפה פת בתנור

- א. אפה פת בתנור אחד עם בשר צלי, האם מותר לאכלם בחלב, פרט בתנור גדול או קטן.
(ראה בשו"ת סי' צז סע' ג).
- ב. מהו שעורו של תנור גדול, והאם השעור הוא בחללו של התנור או דוקא בקרקעיתו. (שם הערה א).

7. נאמנות הגוי בטעימת איסור

- א. מהו טעם ההיתר לנאמנות הגוי (ציין דעות הראשונים ודעת השו"ע בזה). (ראה בשו"ת סי' צח סע' א).
- ב. מתי מועיל נאמנות הגוי (כשיש ס' או אף כשאינן ס') ומהי דעת השו"ע בזה. (שם).

8. ביטול איסור לכתחילה

- א. קיימ"ל שמותר לבטל איסור מוקצה לכתחילה. מהו טעם ההיתר (ציין דעות הראשונים והנ"מ בזה). (ראה בשו"ת סי' צט סע' ה-ו לענין ביטול איסור דרבנן).
- ב. לבטל איסור לכתחילה, האם איסור איסור מן התורה או מדרבנן. (שם שאלה זהה).

9. דבר חשוב

- א. הבא ג' תנאים (המובא בראשונים) להיחשב חתיכה הראויה להתכבד. (ראה בשו"ת סי' קא סע' ג).
- ב. הבא ד' תנאים (המובא בראשונים) להיחשב בריה. (ראה בשו"ת סי' ק סע' א).
- ג. האם דבר שבמנין נידון כדבר חשוב. (ראה בשו"ת סי' קי סע' א).

10. תערובת יבש ביבש

- א. מהו טעם ההיתר לביטול ברוב (ציין דעות הראשונים בזה). (*ראה בשו"ת החדשות סי' קט ובשו"ת סעיף א במחלוקת הרא"ש והרשב"א).
- ב. כשיש רוב היתר כנגד האיסור, באלו תנאים מותר לאכול מהתערובת. (ראה בשו"ת סי' קט סע' א).
- ג. האם גם באיסור הנאה שהתערב ברוב היתר יש ביטול רוב. (*שם בדברי הש"ך ס"ק ה וראה עוד בשו"ת החדשות בתוספת ביאור)

11. תערובת בבישולי עכו"ם

- א. נשפך תבשיל של בישולי עכו"ם לתוך תבשיל של ישראל- מה דינו, במידה ותבשיל הישראל נאסר- האם אמרינן חנ"נ להצריך ביטול כנגד כל התבשיל. (*ראה בשו"ת החדשות סי' קיג).
- ב. האם מותר לישראל ולגוי לטבול כל אחד את פתו באותה הקערה שהיד סולדת בה. (*ראה בשו"ת החדשות סי' קיב סע' טו).
- ג. עכו"ם שבשל ירקות שנאכלים כמות שהם חיים עם בשר- מה דינם של הירקות. (ראה בשו"ת סי' קיג סע' ב-ג)

12. טבילת כלים

- א. משכן עכו"ם כלי לישראל ורוצה הישראל להשתמש בו- האם צריך טבילה, האם יש הבדל בין כלי מתכת לזכוכית בזה. (*ראה בשו"ת החדשות סי' קכ)

- ב. ישראל שמשכן כלי לעכו"ם והיה בדעתו לשוקעו אצל העכו"ם וחזר ופדאו ממנו- האם צריך
טבילה. (שם).
- ג. ישראל שנגנבו כליו ע"י עכו"ם והוחזרו לו- האם צריך טבילה, והאם יש נ"מ מי גנבם. (שם).

בהצלחה!

מבחן בהלכות איסור והיתר / חשוון תש"ע

הוראות לנבחן:

- א. יש לענות על עשר מתוך שתיים עשרה השאלות.
- ב. בכל תשובה יש לכתוב את מקורות הגמרא והראשונים ועד לפסק ההלכה.
- ג. נא להקפיד על כתיבה מסודרת וכתב קריא.
בהצלחה!!

1. מליחת חתיכות רבות יחד.

- א. בשר שחוטא שמלחו עם בשר טריפה והם נוגעים זב"ז, מה דינם? (ראה בשו"ת סי' ע סע' ג-ד).
- ב. היתה אחת מן החתיכות שמינה, מה הדין, ומדוע? (*שם וסימן צא סע' ה-ו בכותרת אופן הבליעה וסימן קה סע' ט ויא וראה גם בשו"ת החדשות)
- ג. ספק נמלחה השחוטא עם הטריפה, מה הדין ומדוע? (שם בשו"ת ציר דאורייתא ונ"מ לספק).
- ד. האם מותר לכתחילה / בדיעבד, למלוח בשר שלא נמלח עם בשר שנמלח כבר, ומדוע? (שם סע' ו)

2. צליית בשר/ כבד

- א. בשר צלוי, מדוע נותר לאכילה ע"י הצלייה ולא חוששים שהצלייה גרמה לדם לפרוש ממקום למקום. כתוב תרוץ הראשונים שהובאו בבית יוסף. (ראה בשו"ת סי' עו סע' א-ב שאלה אחרונה).
- ב. האם צריך להדיח לפני ואחרי הצלייה? (שם שאלה ראשונה).
- ג. בישל את הכבד במקום לצלותו כדינו, מה דין הכבד והקדרה? (ראה בשו"ת סי' עג סע' א-ג).
- ד. תנור שיש בו אש בוערת, האם מותר להניח כבד בריחוק מהאש ע"מ לצלותו? (ראה בשו"ת סי' עו סע' ו ע"פ פת"ש סי' עג).

3. איסור מראית העין

- א. האם יש איסור מראית עין לבשל בשר עם חלב כשאחד מהם הוא טמא? (ראה בשו"ת סי' פז סע' ד).
- ב. האם יש איסור מראית עין לאכול עוף עם חלב שקדים? (שם).
- ג. האם יש איסור מראית עין במקרה הנ"ל גם בחדרי חדרים? (*ראה בשו"ת החדשות סי' פז סע' ד).

4. ביצים עם חלב

- א. קיימ"ל שביצים גמורות מותרות לאוכלם עם חלב, מה נחשב גמורות, הבא שיטות הראשונים בזה והכרעת הדין למעשה. (ראה בשו"ת סי' פז סע' ה).
- ב. קיימ"ל שביצים המעורות בגידים יש בהם איסור אבר מן החי, האם ניתן להוכיח מזה שגם אסורות לאוכלם עם חלב? (שם).

5. טיפת חלב שנפלה על דופן קדירת הבשר מבחוץ,

- א. היאך משערים בס' כנגד הטיפה, כתוב ג' דעות הראשונים בזה, והחילוק אם נפלה כנגד התבשיל או במקום הריקן. (ראה בשו"ת סי' צב סע' ה-ז).
- ב. מהי הכרעת השו"ע בדין זה והמנהג למעשה. (שם).
- ג. האם יש חילוק בדין זה אם הקדירה היא חדשה או ישנה. (שם).

6. נ"ט בר נ"ט

- א. מתי נחשב נ"ט בר נ"ט הבא שיטות הראשונים בזה ומהי הכרעת השו"ע והרמ"א. (ראה בשו"ת סי' צה סע' א-ב).
- ב. האם יש חילוק בדין זה בין טעם הבלוע בכלי לטעם הבלוע במאכל. (שם שאלה אחרונה לסע' הנ"ל)
- ג. האם מותר לגרום נ"ט בר נ"ט לכתחילה. (שם).

7. בטר שמא או טעמא

- א. בתערובת איסור והיתר מין במינו (לח בלח) – האם אזלין בטר שמא או בטר טעמא. והאם יש נפק"מ באיזה סוג איסור מדובר. (ראה בשו"ת סי' צח סע' ב)
ב. בתערובת איסור והיתר מין בשאינו מינו יבש ביבש- האם אזלין בטר שמא או טעמא. פרט! (*ראה בשו"ת החדשות סי' צח סע' ב).
ג. איסור דרבנן מין בשאינו מינו יבש ביבש- בכמה בטל? הסבר! (*ראה בשו"ת החדשות סי' קט).

8. חישוב מעת לעת של פגימת הבלוע

- מה דינם של הירקות במקרים הבאים ומדוע?
א. בשלו נבילה בקדירה ותוך מעל"ע לבישול הנבילה בשלו בה מים ואח"כ בשלו בה ירקות (אחר מעל"ע לבישול הנבילה ותוך מעל"ע לבישול המים). (ראה בשו"ת סי' קג סע' ז).
ב. בשלו בו"ח בקדירה ותוך מעל"ע בשלו בה מים ואח"כ בשלו בה ירקות (אחר מעל"ע לבו"ח ותוך מעל"ע לבישול המים) (שם).
ג. בשלו בשר בקדירה ותוך מעל"ע בשלו חלב ואחר מעל"ע לבישול הבשר או תוך מעל"ע לבישול החלב בישלו ירקות. (*שם וראה גם בשו"ת החדשות סימן צד סע' ג)

9. ספק ספיקא נגד חזקה

- א. באיזה מקרים אומרים ס"ס נגד חזקה ובאיזה מקרים לא אומרים ומה הכלל בזה. הוכח ותן דוגמאות. (ראה בשו"ת סי' קי סע' ט שאלה דומה)
ב. מה הדין בג' ספיקות נגד חזקה, פרט ותן דוגמא. (שם).
ג. מה הדין בספק דרבנן נגד חזקה- ומהו המקור לזה בגמרא. (*שם בקיצור וראה עוד בשו"ת החדשות).

10. שתי קדירות של היתר

- שתי קדירות של היתר ונפל איסור לתוך אחת מהן ואין ידוע לאיזו נפל. ואין בקדירה אחת לבטל את האיסור, ויש בשתייהן כדי לבטלו.
א. מה דינם של הקדירות, והאם דין זה הוא גם באיסור דאורייתא. (ראה בשו"ת סי' קיא סע' ז).
ב. האם דין זה נכון גם למ"ד חנ"ן בשאר איסורים- הסבר. (שם).
ג. האם ישתנה הדין במקרה הנ"ל אם יש באחת הקדירות ס' כדי לבטל האיסור. (שם בשם הש"ך).

11. בישול עכו"ם

- א. האם בדברים דלהלן יש משום בישולי עכו"ם, ומדוע? (1 דג מלוח 2 ירקות כבושים 3 ביצה 4 תמרים מרים 5 תפוחים וכיו"ב (*ראה בשו"ת סי' קיג סע' א וראה עוד בשו"ת החדשות סע' יב-טו))
ב. האם מותר לאכול בישול ישראל מומר? (שם).
ג. תערובת בישול עכו"ם עם בישול ישראל, מה דינה? (*ראה בשו"ת החדשות סע' טז).
ד. עכו"ם שבישל עבור חולה בשבת, האם מותר לחולה או לבריא במוצ"ש ומדוע? (שם בשו"ת סע' טז).

12. הכשר כלים

- א. עכו"ם שהשאל, השכיר, מישכן כלי לישראל. האם צריך טבילה ומדוע? (ראה בשו"ת סי' קכ סע' ח).
ב. מפעל לכלי זכוכית בבעלות יהודי והפועלים עכו"ם, האם צריך טבילה ומדוע? (*ראה בשו"ת החדשות סי' קכ סע' י).
ג. קטן, האם נאמן על טבילת כלים מתכות או זכוכית? (שם בשו"ת סע' יד-טו).
ד. ישראל שהוחרמו כליו ע"י שלטון עכו"ם והוחזרו לו. האם צריך טבילה? (*ראה בשו"ת החדשות סע' ט שאלה ג והם דברי הרמ"א בסעיף יא).
ומה הדין בכלי הגנגב מישראל ע"י עכו"ם והוחזר לו? (שם).

מבחן בהלכות איסור והיתר / ניסן תש"ע

- א. יש לענות על עשר מתוך שתים עשרה השאלות.
- ב. בכל תשובה יש לכתוב את מקורות הגמרא והראשונים ועד לפסק ההלכה.
- ג. יש להקפיד על כתיבה מסודרת וכתב קריא.

בהצלחה!

1. הדחה בתרייתא

- א. בשר שנמלח וספק אם הודח הדחה בתרייתא- מה דינו? (*ראה בשו"ת החדשות סי' סט סע' י').
- ב. האם נאמן גוי לומר שהדיח הדחה בתרייתא- כתוב את שיטות הראשונים בזה ואת טעמיהם.
(ראה בשו"ת סי' סט סע' י).
- ג. באר את דעת השו"ע והרמ"א בדין נאמנות הגוי. (שם).

2. מליחת הלב

- א. במה שונה סדר מליחת הלב משאר הבשר? ומה הדין באם מלחו כבשר רגיל? (ראה בשו"ת סי' עב סע' א-ב).
- ב. מלח לב עם חתיכות בשר אחרות- מה דינם של חתיכות הבשר? (שם).
- ג. מלח עוף יחד עם הלב הדבוק בו ובישלו- מה דינו של העוף? פרט! (לגבי מלח בלבד ראה בשו"ת סע' א-ב בדברי הרמ"א שצריך קליפה וראה שם בדברי הש"ך שזהו בין דבוק ובין שאינו דבוק, ולגבי התבשל ראה שם סעיף ג').

3. מליח כרותח

- א. מהו שיעור המלח להחשב "אינו נאכל מחמת מלחו"- כתוב את דעות הראשונים והכרעת השו"ע והרמ"א בזה. (ראה בשו"ת סי' צא סע' ה-ו).
- ב. באיזה אופן אין חילוק בין נאכל מחמת מלחו או לאו ומדוע. (*ראה שם לגבי ציר (בסוף הנושא הראשון) ולגבי הטעם ראה בשו"ת החדשות סי' הנ"ל)
- ג. איסור מליח שנפל ע"ג כלי- מה דינו של הכלי. (ראה שם בסוף הנושא השני וראה גם בסי' סט סע' טז בדין א').

4. דין קיבת הבהמה

- א. העמיד גבינה בעור קיבת כשרה יחד עם עור קיבת טמאה- מה דינה של הגבינה? (ראה בשו"ת סי' פט סע' י-יא).
- ב. העמיד גבינה בקיבה שנכבשה בחלב- האם דינו כמעמיד בעור קיבת נבילה? (ראה שם בדברי הש"ך לגבי דעת הרמ"א בהעמיד בחלב קיבה צלול שנכבש עם עור הקיבה שהיות והוא אסור מדרבנן די בס' ולפ"ז ה"ה לכאורה בהעמיד בעור קיבה שנכבש בחלב שג"כ איסורו רק מדרבנן שדי בס').
- ג. באיזה אופן מותר להעמיד גבינה בעור הקיבה, והאם הוא גם לכתחילה? (ראה בשו"ת שם סע' י לגבי מעמיד בעור קיבה יבש).

5. דין כיסוי קדירה

- א. על הכיריים שעל הגז היתה מונחת קדירה בשרית רותחת, ובטעות הונח על הקדירה כיסוי של קדירה חלבית.
מה דינו של המאכל והכיסוי, במקרים הבאים:
 - א. הכיסוי חם בן יומו.
 - ב. הכיסוי צונן בן יומו.
 - ג. הכיסוי חם והקדירה צוננת. (ראה תשובה לכל הנ"ל בשו"ת סי' צג).

6. בצל שחתכו בסכין

- א. מה דינם של הבצלים והקדירה במקרים הבאים (לדעת השו"ע והרמ"א).

- א. בצלים שחתכו בסכין **בשרי** ובשלם בקדירה חולבת. (*ראה בשו"ת החדשות סי' צו סע' א-ב)
ב. מה הדין במקרה הנ"ל אם בשלם בחלב ממש. (ראה בשו"ת סי' צו סע' א-ב)
ג. בצלים שחתכן בסכין של **איסור** ובשלם בקדירה חולבת. (ראה בשו"ת שם ולכאורה כוונת השאלה שיש עוד דברים בקדירה ואין נ"מ אם היא חולבת או לא).

7. דין חוזר וניעור

- א. כתוב את שיטות הראשונים מתי אמרין "קמא קמא בטיל" ומתי "חוזר וניעור", ומה טעמו של כל אחד מהם? (*ראה בשו"ת סי' צט סע' ה-ו וסי' צד סע' ב וראה עוד בשו"ת החדשות סי' צט סע' ו)
ב. האם בתערובת "יבש ביבש מין במינו" ונדע בינתיים, אמרין חוזר וניעור? (שם).
ג. קיימ"ל "דאיסורים מבטלים זה את זה", כיצד מתיישב דין זה עם דין "חוזר וניעור". (*ראה בשו"ת סי' צח סע' ט וראה גם בשו"ת החדשות סי' צט סע' ו).

8. עכבר הנמצא בתערובת

- א. עכבר שנפל לתוך שכר, חומץ, יין, שמן – מה דינם, פרט חילוקי הדינים בזה. (ראה בשו"ת סי' קד סע' א וסע' ב).
ב. עירו שומן לתוך קדירה ונמצא עכבר בתוכה – מה הדין, פרט הנדונים התלויים בזה. (*ראה בשו"ת החדשות סי' קד ***).

9. דבר שיש לו מתירין

- א. קיימ"ל דדשיל"מ הוא רק במין במינו, כתוב מה נחשב מין במינו לענין זה. (ראה בשו"ת סי' קב סע' א).
ב. כלי הבלוע באיסור שנתערב באחרות – האם בטל? (פרט את כל צדדי ההלכה בענין זה). (ראה בשו"ת סי' קב סע' ג).
ג. חתיכה שלא נמלחה תוך ג' ימים ונתערבה באחרות – מה דינה? (ראה בשו"ת סי' סט סע' יד).

10. דין קבוע

- בחנות המוכרת בשר כשר נתגלה שבטעות הוכנס לחנות גם מיעוט בשר טריפה, ואין ידוע איזה בשר הוא הטריפה, וחלק מן חתיכות הבשר הם ראויות להתכבד.
א. מה דין הבשר שנקנה מחנות זו קודם שנודע שיש בה טריפה, ומדוע? (ראה בשו"ת סי' קי סע' ה-ו).
ב. האם מותר לקנות בחנות זו חתיכות שאינן ראויות להתכבד, לאחר שנודע שיש טריפה? (שם).
ג. נפסק בסי' ק"א שחתיכות הראויות להתכבד שיש בהם חתיכת איסור ונחתכו, מותרים. – האם ניתן לסמוך על הלכה זו גם במקרה הנ"ל? (*ראה בשו"ת החדשות סי' קי).

11. בישולי עכו"ם

- א. האם מותר לאכול מבישולי מומר, ומדוע? (ראה בשו"ת סי' קיג סע' א).
ב. באיזה אופן מותר לאכול בישולי עכו"ם גמור (בדברים האסורים משום בישולי עכו"ם) בלי פעולה של ישראל. (נראה שהכוונה לגוי שבישל עבור חולה בשבת שבשבת עצמה מותר לחולה ואילו במוצ"ש נחלקו הרא"ה והרשב"א ראה בשו"ת סע' טז).
ג. כלים שבישל בהם העכו"ם בדברים שיש בהם בישולי עכו"ם – מה דינם? (שם סע' טז)

12. הכשר כלים

- א. האם חלודה מהווה חציצה בטבילה? (ראה בשו"ת סי' קכ סע' יג).
ב. כלי החייב טבילה ובישל בו ללא טבילה – מה דין התבשיל? (שם סע' טז)
ג. כיצד יש להגעיל במקרים דלהלן: א. מחבת שבישלו בו איסור. ב. חמץ. ג. בשר ורוצה לבשל בו חלב. (ראה בשו"ת סי' קכא סע' ג-ד).

